

การสำรวจหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดพระนคร

ปริญญาพนธ์

ของ

วาณี ฐานวงษ์กานติ

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

10 มีนาคม 2515

การสำรวจหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดพระนคร

บทกฤษฎี
ของ
วาณี ฐานนวงศ์ศานติ

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

10 มีนาคม 2515

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อทราบว่าห้องสมุดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวนหนังสือทั้งหมดเท่าไร ใ้เป็นหนังสือประกอบการเรียนการสอนได้เท่าไร เพื่อบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่บริหาร ที่เกี่ยวข้อง จะได้พิจารณาในเวลาจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด ได้สมควรด้วยอย่างมาอำเภอ ะหนึ่งโรงเรียน รวม 13 โรงเรียน เพื่อให้ได้รายละเอียดของข้อมูล ผู้วิจัยได้ออก ดำรวจด้วยตนเอง โดยบันทึกลงในแบบสำรวจที่สร้างขึ้น ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลหาเก็บเ ผนการศึกษา เสร็จแล้วห้องสมุดโรงเรียนมีหนังสือทั้งหมดประมาณ 3115 เล่ม ใ้เป็น หนังสือประกอบการเรียนการสอนได้เพียงร้อยละ 12.89 ซึ่งยังเป็นจำนวนต่ำมาก สักส่วน ของหนังสือแต่ละหมวดที่แบ่งตามหลักสูตร หมวดสังคมศึกษามีมากที่สุด หมวดศิลปะศึกษาและ คีตปฏิบัติมีน้อยที่สุด ท้ายปริญญานิพนธ์ได้เสนอบรรณานุกรมหนังสือที่ใ้ประกอบการเรียน การสอนซึ่งจำนวนห้องสมุดมากกว่า 50 % มีไว้ โดยแยกเป็นหมวดๆ

A SURVEY OF BOOK COLLECTIONS IN THE GOVERNMENT
SECONDARY SCHOOL LIBRARIES
IN BANGKOK

ABSTRACT
BY
VANEE THAPANAVONGSANTI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education Degree
The College of Education
March 10, 1972

The purpose of this study was to survey the book collections in 13 Bangkok government secondary schools, one from each Amphur in Bangkok. It was also to find out how much the collection can supplement the curriculum. The data was collected in five months.

The average total of titles found to be 3115. Only 12.89 percent of the collection can supplement the curriculum. According to the subjects in the curriculum, most books were in the social sciences. The number of books in art was the least. In the appendix, a bibliography of supplement books for each subject found in more than 50 percent of the schools surveyed was presented.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

สมิทธิ์ ทิมธีร์ ประธาน
ส.ก.ม. ตัวแทน กรรมการ
10 มีนาคม 2515

ประกาศคุณูปการ

ในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แนวความคิดเกี่ยวกับปัญหาหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา จากอาจารย์ ดร. มาเรีย เหลาสุนทร ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง และขอขอบพระคุณอาจารย์วิชัย หับเที่ยง อาจารย์อังคณา ตันศิริตานนท์ ที่รับเป็นประธานและกรรมการตามลำดับ ทั้งได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำ ปรีกษา ตรวจสอบแก้ไขสำนวนในการเขียนปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ รวมทั้งอาจารย์ใหญ่และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนทุกแห่งที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือตลอดเวลาในการสำรวจเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี จึงกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้.

วาณี ฐานวงศ์ตานติ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	6
หน้าที่ของห้องสมุดโรงเรียน	6
หนังสือที่ควรมีในห้องสมุดโรงเรียน	7
การวิจัยในประเทศ	9
การวิจัยในต่างประเทศ	11
หลักเกณฑ์ในการเลือกหนังสือ	12
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	14
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	14
เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล	15
การรวบรวมข้อมูล	16
การจัดกระทำข้อมูล	16
การวิเคราะห์ข้อมูล	17

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	การวิเคราะห์ข้อมูล 10
	จำนวนหนังสือทั้งหมดในห้องสมุด 10
	จำนวนหนังสือประกอบการเรียนการสอนที่สอดคล้อง กับหลักสูตร 18
	หนังสือประกอบการเรียนการสอนในแต่ละหมวดวิชา 19
	สัดส่วนของหนังสือประกอบการเรียนการสอน แต่ละหมวดวิชา 24
	จำนวนหนังสือประกอบการเรียนการสอนเป็นอัตราส่วน ตามหมวดวิชา 29
	รายชื่อวารสารและหนังสือพิมพ์ 31
5	สรุปผล อภิปราย การศึกษาคุณค่าและข้อเสนอแนะ 37
	ความมุ่งหมายของการศึกษาคุณค่า 37
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา 37
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล 37
	การวิเคราะห์ข้อมูล 38
	สรุปผลการศึกษาคุณค่า 38
	อภิปรายผล 41
	ข้อเสนอแนะ 42
	ข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์ห้องสมุด 42
	ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียน 43
	ข้อเสนอแนะต่อครูประจำวิชา 43
	ข้อเสนอแนะต่อกรมวิสามัญศึกษา 44
	ข้อเสนอแนะต่อผู้จะทำการวิจัยต่อไป 44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	45
ภาคผนวก	49

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	เปรียบเทียบจำนวนหนังสือของแต่ละโรงเรียน	19
2	คะแนนเต็มและน้ำหนักความสำคัญของแต่ละหมวดวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ตามหลักสูตร	20
3	อัตราส่วนหนังสือรายหมวดวิชาคิดเป็นร้อยละ	21
4	เปรียบเทียบน้ำหนักความสำคัญในหลักสูตรกับหนังสือ ที่สำรวจได้ในห้องสมุดโรงเรียน	21
5	อัตราส่วนของหนังสือประกอบการเรียนการสอนตามหมวดวิชา ของแต่ละโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ	23
6	จำนวนหนังสือของหมวดวิชาทุกโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ ในแต่ละหมวด	26
7	เปรียบเทียบจำนวนหนังสือประกอบการเรียนการสอน และหนังสือคู่มือครู เป็นสัดส่วนกับจำนวนหนังสือทั้งหมด ของแต่ละโรงเรียน	29
8	จำนวนอัตราส่วนของหนังสือตามหมวดวิชาของส่วนรวม คิดเป็นร้อยละ	31
9	จำนวนความถี่รายชื่อวารสารและหนังสือพิมพ์ที่ใช้ประกอบ การเรียนการสอนในห้องสมุดรับคิดเป็นร้อยละ	33

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	เปรียบเทียบหนังสือที่สำรวจได้กับเกณฑ์ที่วางไว้ เป็นรายหมวดวิชา	22
2	เปรียบเทียบจำนวนหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน แต่ละโรงเรียน คิดเป็นร้อยละจากจำนวนหนังสือ ทั้งหมด	30
3	แสดงจำนวนหนังสือในหมวดต่าง ๆ ที่สำรวจได้	32
4	เปรียบเทียบผลการสำรวจหนังสือแต่ละหมวด กับเกณฑ์	40

คำนำ

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นการให้การศึกษาต่อจากระดับประถมศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษาจึงจัดขึ้นให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ สนองความต้องการของบุคคลแต่ละคนโดยให้ได้รับการศึกษาตามสมควรแก่ศักยภาพ เพื่อให้เป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย(ส.ศ.น.วส.,34/2512:1) จะเห็นได้ว่าการศึกษาระดับนี้เป็นระดับสำคัญ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาระดับสูงขึ้นไป และมีความมุ่งหมายที่จะให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถเพียงพอในการประกอบอาชีพ เป็นที่ยอมรับในวงการศึกษาว่า การจัดการศึกษาเพียงพอหวังให้เยาวชนของชาติอ่านออกเขียนได้ ทำตามที่ครูสั่งให้ทำได้เท่านั้น ไม่เป็นการเพียงพอที่จะช่วยเยาวชนเหล่านั้นให้เจริญเติบโต ในด้านต่างๆได้อย่างเต็มที่ แนวคิดใหม่ในการศึกษานั้น ไม่ได้มุ่งให้ครูเป็นผู้ป้อนวิชาให้แก่นักเรียนเช่นแต่ก่อน หากมุ่งให้ครูเป็นผู้แนะแนวทางแก่นักเรียน ให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาค้นคว้า เรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ จะเห็นได้จากสถานศึกษาต่างๆพยายามฝึกฝนนักเรียน นิสิตหรือนักศึกษา ให้รู้จักการอ่านหนังสือหลายเล่ม นอกเหนือไปจากตำราเรียนที่ใช้อยู่แล้ว ทั้งนี้เป็นการส่งเสริมให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และขยายขอบเขตความรู้ให้กว้างขวางออกไป ช่วยให้นักเรียนรู้จักพิจารณาสิ่งต่างๆ อย่างมีเหตุผลได้ถูกต้อง สถานที่ที่ฝึกเรียน นิสิต และนักศึกษาจะหาหนังสืออ่านได้อย่างกว้างขวาง คือห้องสมุด(ศึกษานิเทศก์,หน่วย กรมวิสามัญศึกษา, 2509:ก) -

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับทั่วไปว่า การศึกษานั้นสถานศึกษาทุกแห่ง ต้องคำนึงถึง "ห้องสมุด" ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งที่จะขาดไม่ได้(Ward, 1950:414) ห้องสมุดจึงมีบทบาทอย่างมากสำหรับการศึกษาในปัจจุบัน ความรู้ที่ได้จากห้องเรียนโดยมากเป็นเพียงสิ่งเขย เพราะเวลาสอนจำกัด นักเรียนสามารถขยายความรู้ของตนออกไป ด้วยการอ่านหนังสือนอกห้องเรียนเล่มอื่น ซึ่งอาศัยใช้บริการของห้องสมุดโรงเรียน(แมนมาส ขวลิขิต,2499:46) เพราะห้องสมุดเป็นแหล่งเก็บรวบรวมหนังสือไว้มากหลายชนิด

ห้องสมุดโรงเรียนมีหน้าที่สนองความต้องการของนักเรียน เพื่อให้จุดมุ่งหมายของการศึกษา บรรลุผลสำเร็จ วัตถุประสงค์ในห้องสมุด จะนำมาใช้ในห้องเรียนได้เสมอ ทั้งยังเป็นศูนย์กลางช่วยให้องเรียนประสบความสำเร็จ ตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้เท่าที่จะเป็นไปได้

(Encyclopedia of Modern Education vol.1,1969:464)

สรุปแล้วห้องสมุดโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อประโยชน์ดังนี้ (ศรีทอง สีหาพงศ์, 2513:13-14)

1. ส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียนและครูตามหลักสูตร
2. ช่วยเหลือเด็กให้รู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กรักการอ่านหนังสือ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
4. ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องต่างๆที่อยู่รอบตัวให้ดีขึ้น

ห้องสมุดทุกวันนี้ต้องมีทั้งหนังสือเก่าและใหม่ เพื่อบริการทั้งครูและนักเรียน ในแต่ละปีการศึกษา จะมีนักเรียนมากขึ้น ผู้ใช้ห้องสมุดก็เพิ่มขึ้น หนังสือจึงจำเป็นต้องเพิ่มขึ้นให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้ และเพื่อขยายความรู้ต่างๆของผู้ใช้ด้วย (Wilson, 1966:133-136) ห้องสมุดโรงเรียนมีหน้าที่อยู่แล้วในการจัดหาหนังสือมาให้เด็ก ให้ครอบคลุมตามหลักสูตร แตนอกเหนือไปจากนั้นห้องสมุดควรหาหนังสือ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในด้านต่างๆ ให้มีนิสัยรักการอ่าน ให้รู้จักรับผิดชอบ หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นแบบเรียนอีกชนิดหนึ่งตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเพิ่มเติมไปจากแบบเรียน หนังสือเหล่านี้กระทรวงศึกษาธิการ ไม่บังคับให้นักเรียนต้องใช้ แต่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนักเรียนที่จะอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ของตน (แมนมาส ขวลิขิต, 2511:269) ดังที่ ฟรานซิส เบคอน(Brown, 1952: 346) ได้กล่าวไว้ว่า "การอ่านหนังสือทำให้คนเป็นคน"

ฉะนั้นหนังสืออ่านประกอบ จึงเป็นประโยชน์ทั้งนักเรียนและครูในการเรียนการสอน ยิ่งทุกวันนี้วิทยาการต่างๆก้าวหน้าไปมาก ถ้าครูใช้ตำราเพียงเล่มเดียวที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ในโรงเรียน ก็จะไม่ทันกับความเจริญของโลกปัจจุบัน เพราะตำราหรือแบบเรียนบางเล่ม ใช้นานเป็นเวลานานกว่าสิบปี ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลง ความรู้ที่เด็กได้รับจึงไม่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ความสำคัญของหนังสืออ่านประกอบจึงเป็นสิ่งที่ครูและบรรณารักษ์ควรหาบริการแก่นักเรียนของตน บรรณารักษ์เป็นบุคคลสำคัญที่จะสามารถอำนวยความสะดวก

สะดวกให้นักเรียน ให้ประสบผลสำเร็จในการเข้าใจห้องสมุด เพราะบรรณารักษ์มีหน้าที่ในการจัดซื้อและหาหนังสือ โดยคำนึงให้สอดคล้องกับหลักสูตร

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยต้องการจะสำรวจว่า ห้องสมุดโรงเรียนมีหนังสืออ่านประกอบที่สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อส่งเสริมความรู้แก่นักเรียนและเป็นประโยชน์แก่ครูสอนมากน้อยเพียงใด ทั้งเป็นประโยชน์ต่อครูบรรณารักษ์ ในการจัดหาหนังสือ บริการแก่ครูและนักเรียน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวางขึ้น

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสำรวจว่าห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล ในจังหวัดพระนคร เติบโตแล้วมีหนังสือจำนวนทั้งหมดมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อทราบว่าห้องสมุดแต่ละแห่ง มีหนังสือประกอบการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับหลักสูตรหรือไม่และมีจำนวนเท่าไร
3. เพื่อทราบว่าหนังสือประกอบการเรียนการสอนในแต่ละหมวดวิชาเท่าไร
4. เพื่อทราบว่าหนังสือประกอบการเรียนการสอนแต่ละหมวดวิชาเป็นสัดส่วนเท่าใด
5. เพื่อทราบว่าจำนวนหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เป็นอัตราส่วนกับจำนวนหนังสือทั้งหมดเท่าใด

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบว่าห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดพระนคร มีหนังสือประกอบการเรียนการสอนเท่าไร สมควรจะปรับปรุงหรือไม่ ทั้งเป็นประโยชน์ต่อห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศด้วย
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษาในการพิจารณาจัดหาหนังสือ เพื่อประโยชน์ต่อครูและนักเรียนในโรงเรียน จากบรรณานุกรมหนังสือของการวิจัยครั้งนี้
3. เป็นประโยชน์ต่อครูประจำวิชาต่างๆ ในการเลือกใช้หนังสือประกอบการสอน ได้สะดวกและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน จะได้อ่านหนังสือประกอบการเรียน หมวดวิชาต่างๆ ได้สะดวกขึ้น และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวางขึ้น

5. ห้องสมุดโรงเรียน จะได้มีหนังสือที่สอดคล้องกับหลักสูตร เป็นสัดส่วนกันแต่ละหมวดวิชา

6. เป็นแนวทางแก่ผู้รับผิดชอบห้องสมุด ในการปรับปรุงหนังสือ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เข้าใช้

7. เพื่อเสนอต่อกรมวิสามัญศึกษา ในการปรับปรุงหนังสือห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนแต่ละหมวดวิชาให้ได้สัดส่วนกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การสำรวจครั้งนี้ จะสำรวจเฉพาะหนังสือที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตร คู่มือครูที่ใช้ประกอบการสอน และวารสาร ยกเว้นแบบเรียนที่ใช้ในโรงเรียนตามคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ และนวนิยาย

2. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นแหล่งเก็บข้อมูล ได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างสำหรับทำการศึกษา มาอำเภอละหนึ่งโรงเรียน รวม 13 โรงเรียน คือ

2.1 โรงเรียนไทรมิตรวิทยาลัย	อำเภอสัมพันธวงศ์
2.2 โรงเรียนบางกะปิ	อำเภอบางกะปิ
2.3 โรงเรียนพรตพิทยพยัต	อำเภอลาดกระบัง
2.4 โรงเรียนยานนาวาศึกษา	อำเภอยานนาวา
2.5 โรงเรียนวัดราชาธิวาส	อำเภอคูสิด
2.6 โรงเรียนวัดสังเวช	อำเภอพระนครศรีอยุธยา
2.7 โรงเรียนวัดหนองจอก	อำเภอหนองจอก
2.8 โรงเรียนศรีอยุธยา	อำเภอพญาไท
2.9 โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ	อำเภอมีนบุรี

2.10 โรงเรียนสตรีมหาพัฒนาราม	อำเภอบางรัก
2.11 โรงเรียนสายน้ำผึ้ง	อำเภอพระโขนง
2.12 โรงเรียนสายปัญญา	อำเภอป้อมประจักษ์ศิลปชัย
2.13 โรงเรียนหอวัง	อำเภอบางเลน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การสำรวจ	หมายถึงการศึกษารายชื่อหนังสือจากห้องสมุดโรงเรียน และพิจารณาเนื้อหาว่าสอดคล้องกับหลักสูตรหรือไม่
ห้องสมุด	หมายถึงห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 13 โรงเรียน
หลักสูตร	หมายถึงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503 ของกระทรวง-ศึกษาธิการ ซึ่งใช้ในปีการศึกษา 2514
หมวดวิชา	หมายถึงหมวดวิชาที่แบ่งไว้ในหลักสูตร คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ พลานามัย ศิลปะศึกษาและ ศิลปปฏิบัติ รวมทั้งสารานุกรม
หนังสือ	หมายถึงหนังสือที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตร รวมทั้งคู่มือครูที่ใช้ประกอบการสอน ยกเว้นแบบเรียนที่ใช้ในโรงเรียนและนวนิยาย
วารสาร	หมายถึงวารสารที่มีในห้องสมุดโรงเรียน
จำนวนหนังสือ	หมายถึงจำนวนที่ปรากฏในสมุดทะเบียนของห้องสมุด โดยลบจำนวนจำหน่ายออกแล้ว
รายชื่อหนังสือ	หมายถึงชื่อหนังสือในสมุดทะเบียนของห้องสมุด แต่ละเล่มที่ไม่ซ้ำกัน และถ้ามีชื่อเดียวกันหลายเล่มให้นับเป็นรายชื่อเดียว

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาในประเทศไทย ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ยังมองไม่เห็นความจำเป็นของห้องสมุดโรงเรียน ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากวิธีสอนของครูยังใช้แบบบรรยาย หรือจากตำราเล่มเดียว ทำให้ไม่เห็นความจำเป็นที่ต้องมีหนังสือนานาประเภท ความจริงแล้วห้องสมุดจำเป็นต่อการศึกษามีส่วนช่วยสนองปรัชญาการศึกษาแผนใหม่ ซึ่งเน้นทางค่านิเวศการกล่าวโดยย่อก็คือ ห้องสมุดมีหน้าที่สองประการ คือ

1. เตรียมหนังสือสำหรับครูและนักเรียน
2. สะสมหนังสือสำหรับการอ่านทั่วไป เพื่อตอบสนองนักเรียนตามวัย รสนิยม และช่วยพัฒนานิสัยการอ่านด้วย

การจะให้บรรลุผลตามเป้าหมายนั้น ขึ้นอยู่กับจำนวนหนังสือและประเภทหนังสือควรมีหลายประเภท ตามวัย รสนิยม ความต้องการ ความสามารถ และสัมพันธ์กับวิชาที่เรียน (Thaxter, 1943: 165-175) หนังสือที่ควรมีในห้องสมุดแบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆคือ

1. ประเภทความรู้
2. ความบันเทิงและวารสาร
3. ประเภทอ้างอิงทางวิชาการ

ทั้งสามประเภทนี้จะช่วยให้เด็กนักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ตามอุดมการณ์ของการศึกษาก็มุ่งให้นักเรียน มีทักษะที่จะหาความรู้ใหม่ๆด้วยตนเอง (อารี สันทนต์, 2511: 1) การที่นักเรียนจะเรียนจากแบบเรียนเพียงสองสามเล่มที่ใช้ในชั้นเรียน ย่อมไม่เป็นการเพียงพอต้องหาหนังสืออื่น อ่านประกอบอีกด้วย ห้องสมุดจึงมีหน้าที่จัดหาหนังสือและวัสดุอื่นๆ ที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวางขึ้น เป็นการประกอบความรู้ที่นักเรียนได้รับจากชั้นเรียน (แมนมาส รวจิต และสิรินทร์ ขวงโชติ, 2511: 268)

ข้อสนับสนุนในการให้เด็กมีโอกาสเข้าใช้ห้องสมุด เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง หากว่าห้องสมุดโรงเรียนจะมีหนังสือมากและได้รับการจัดดีเพียงไร ถ้าไม่มีการใช้แล้วจะเรียกว่าห้องสมุดนั้นประสบความสำเร็จไม่ได้ ประโยชน์ของห้องสมุดจะเกิดผลเต็มที่ ก็ต่อเมื่อโรงเรียน

สามารถจัดสอนให้เด็กมีเวลาเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อการค้นคว้า รู้จักใช้หนังสืออ้างอิง รู้วิธีค้นคว้าอย่างง่าย ๆ และเลือกอ่านได้ถูกต้อง (วิบูลย์เพ็ญ ชัยปาณี และจิระวัณ จักรพันธ์, 2503:1)

ดังนั้นห้องสมุดโรงเรียนควรมีหนังสือดังต่อไปนี้

1. หนังสือที่ให้ความรู้ เป็นหนังสือว่าด้วยวิชาการต่างๆ ที่มีอยู่ในหลักสูตรของโรงเรียน เช่น หนังสือวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา เป็นต้น
2. หนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของสังคม ของประเทศ และของโลก ได้แก่ หนังสือพิมพ์รายวัน เอกสารที่สำนักข่าวสารต่างๆ พิมพ์เผยแพร่
3. หนังสือที่ให้ความรู้จริงใจ เป็นประเภทที่อ่านแล้วให้คนคิดอยากทำความดี เป็นกำลังใจหนุนให้คนคิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่คนและสังคม ได้แก่ นิยาย นิทาน วรรณคดี ชีวประวัติ และจิตวิทยาประยุกต์ เป็นต้น
4. หนังสือที่ให้ความรู้เพลิดเพลิน เช่น นวนิยาย กาพย์กลอนที่ไพเราะ นิทานชวนขัน
5. หนังสือที่ให้ความรู้ในการปรับปรุงบุคลิกลักษณะของคนที่ดีขึ้น เป็นหนังสือที่ว่าด้วยมารยาทในสังคมต่างๆ ว่าด้วยการแต่งกาย การเข้าสังคมและการปรับปรุงลักษณะต่างๆ (ศรีทอง สีหาพงศ์, 2513:14-15)

✓ แม้นมาส ขวลิต และสิรินทร์ ชวงโชติ (แม้นมาส ขวลิต และสิรินทร์ ชวงโชติ, 2511:75) ได้กล่าวถึงหนังสือที่ควรมีในห้องสมุด ดังนี้

1. หนังสือในทางวิชาความรู้ต่างๆ ได้แก่แบบเรียน โดยทั่วไปเล่มที่โรงเรียนกำหนดให้ใช้ เด็กยืมซื้อไว้เอง แต่มีแบบเรียนซึ่งบริษัทเอกชนจัดพิมพ์ขึ้น และได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการให้ใช้ได้ บางเล่มมีลักษณะดีพิเศษกว่าเล่มอื่น เช่น ภาพมากกว่า เขียนอ่านง่ายกว่า ให้ข้อเท็จจริงถูกต้องกว่า ห้องสมุดก็ควรจัดให้เด็กมีโอกาสอ่านหลายๆ เล่ม ตามความสนใจ

อีกลักษณะหนึ่ง คือ หนังสืออ่านประกอบแบบเรียน เป็นหนังสือที่ห้องสมุดควรมีไว้ เพราะเป็นหนังสือช่วยขยายความรู้ของเด็กในเรื่องต่างๆ ให้กว้างขวางออกไปอีก ความรู้ที่ได้จากห้องเรียน หรือที่บรรจุไว้ในหนังสือแบบเรียนย่อมเป็นเพียงสังเขป หรือเป็นหัวข้อย่อเรื่องราวลงให้สามารถเรียนจบในเวลาจำกัด ถ้าจะให้เด็กได้รู้กว้างขวางออกไป เด็ก

ทองไคอ่านหนังสือเพิ่มเติม เทกซ์เตอร์ (Thaxter, 1943: 165-175) กล่าวถึงหนังสือประเภทนี้ว่า มักจะใช้คู่ไปกับตำราเรียนของนักเรียน มีประโยชน์สำหรับครูในการคัดแปลงความรู้เฉพาะวิชามาใช้ หนังสือประเภทนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นวิชาใด ถ้าครูสามารถใช้ได้อย่างดีแล้ว หลักสูตรแต่ละวิชาจะสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งยังให้ความรู้รอบตัวด้านอื่นๆ ประกอบด้วยจำนวน คลองการเขียน (จำนวน คลองการเขียน, 2513: 408-411) ได้กล่าวถึงหนังสืออ่านประกอบว่า เริ่มปรากฏบาประมาณสิบปีแล้ว โดยที่กระทรวงศึกษาธิการถือเป็นแบบเรียนไม่บังคับ คือเป็นแบบเรียนชนิดหนึ่งที่ไม่บังคับให้นักเรียนต้องมีไว้ หรือไม่บังคับให้ครูมี ไว้ใช้ในโรงเรียน แต่ถือเป็นหนังสืออ่านประกอบ เป็นหนังสือสำหรับช่วยในการเรียนวิชาต่างๆ ให้แตกฉานลึกซึ้งกว้างขวางออกไป โดยมีเนื้อหาอยู่ในหลักสูตร ทำให้เด็กได้รับความรู้เพิ่มเติมขึ้นอย่างกว้างขวางทุกสาขาวิชา และทำให้มีทักษะในด้านภาษาคียิ่งขึ้น

แมนมาส ขวลิขิต และสิรินทร ขวงโชติ (แมนมาส ขวลิขิต และสิรินทร ขวงโชติ, 2511: 75-77) ยังกล่าวถึง หนังสือสารคดีต่างๆ ซึ่งมีเนื้อหาไม่ยากเกินไปที่พอเหมาะกับเด็ก หนังสือเช่นนี้จะช่วยเด็กให้รู้เรื่องราวต่างๆ กว้างขวางออกไปอีก เช่น การเรียนภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์เกี่ยวกับประเทศต่างๆ ถ้าเด็กได้อ่านหนังสือท่องเที่ยวเกี่ยวกับประเทศนั้นๆ ได้อ่านชีวประวัติบุคคลสำคัญของประเทศนั้น เด็กก็จะเข้าใจเรื่องราวได้ดียิ่งขึ้น

2. หนังสืออ้างอิง ซึ่งเป็นหนังสือที่ให้ข้อเท็จจริง และความรู้ต่างๆ สะดวกในการค้นหาคำตอบ

3. หนังสือวรรณคดีนอกจากกำหนดในหลักสูตร ควรบิวรรณคดีอื่นๆ ที่ไม่ยากเกินกว่าเด็กจะอ่านได้ หนังสือวรรณคดีจำเป็นสำหรับห้องสมุดโรงเรียน เด็กจะมีโอกาสคุ้นเคยกับหนังสือที่มีคุณภาพสูง และรู้จักคุณค่าของหนังสือเล่มนั้น

4. หนังสือที่ช่วยให้อ่านจับใจ และรู้จักประเพณีคติน เช่น หนังสือทางศาสนา ชีวประวัติและนวนิยายบางเล่ม มีส่วนช่วยบุงใจเด็กให้เป็นคนดี

5. หนังสือที่แนะแนวทางให้อ่านใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น การสะสมแสตมป์ การปลูกไม้ดอก การวาดภาพ

6. หนังสือที่ให้ความเพลิดเพลิน เช่น หนังสือนิทาน เรื่องชวนขัน นวนิยาย

7. หนังสือสำหรับครูและบรรณารักษ์ หนังสือที่ช่วยครูในการสอนตามหลักสูตร เช่น หนังสือเกี่ยวกับความรู้ในวิชาต่างๆ หนังสือเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางการศึกษา อันได้แก่ หลักสูตรใหม่ ๆ รายละเอียดของโรงเรียน หรือวิทยาลัยที่เด็กจะเข้าเรียนต่อไปในภายหน้า

สำหรับการวิจัยต่างๆทั้งในและนอกประเทศ ยังไม่มีผู้ดำเรื่องเกี่ยวกับหนังสือประกอบการเรียนการสอนโดยเฉพาะ ปีแต่การสำรวจและวิจัยพบปัญหาเกี่ยวกับปริมาณหนังสือในห้องสมุด ดังจะกล่าวต่อไป

รายงานการสำรวจห้องสมุดโรงเรียนรัฐบาล ประเภทมัธยมศึกษา ซึ่งแผนกห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน กองอุปกรณ์การศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จัดทำขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2503 แสดงให้เห็นว่า ห้องสมุดส่วนมากมีหนังสือไม่พอแก่เด็ก(แมนมาส ขวลิขิต และสิรินทร์ ชวงโชติ, 2511:121)

ในประเทศไทย หนังสือเป็นเครื่องแสดงถึงความเป็นผู้ดีและฐานะทางสังคม ระบบการเรียนขึ้นอยู่กับแบบเรียน การไร้หนังสือหรือวัสดุอ้างอิงอื่นๆประกอบมีน้อยมาก หนังสือสำหรับเด็กที่ขาดมากได้แก่ หนังสืออ่านประกอบเพื่อการค้นคว้า การหมุนเวียน หนังสืออยู่ในเขตจำกัด หนังสือที่มีอยู่จำนวนไม่น้อยที่ไม่ช่วยส่งเสริมสติปัญญาความรู้ และความคิดริเริ่มให้แก่เด็กเลย จึงมีข้อเสนอให้มีการปรับปรุงทั้งในด้านคุณภาพ เนื้อหาและปริมาณ เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจ ส่งเสริมนิสัยในการอ่าน และเนื้อหาในหนังสือนั้นควรมีความสัมพันธ์กับแบบเรียนด้วย

①

✓ สอนง มณีภาค(สอนง มณีภาค, 2503:45) พบปัญหาเกี่ยวกับหนังสือคือ ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมส่วนมากมีหนังสือไม่เพียงพอ ไม่มีวัสดุทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอนเลย และไม่มีหนังสือประเภทที่ตรงกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน

ปีพ.ศ. 2508 พาเลมเมอร์(Palmer, 1965: 38) ได้เสนอผลการสัมมนาเกี่ยวกับแบบเรียนไว้ว่า ในประเทศไทยมีแบบเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษาไม่เพียงพอ หนังสืออ่านประกอบยังขาดอีกมาก และจากการประชุมสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็ก กลุ่มอายุ 11-16 ปี เมื่อ 28 พฤศจิกายน ถึง 13 ธันวาคม 2509(กระทรวงศึกษาธิการ, 2510:1-32) สรุปได้ว่า หนังสืออ่านประกอบสำหรับเด็กกลุ่มนี้ยังมีไม่เพียงพอ หนังสืออ่าน

ในที่นี้ไม่ใช่แบบเรียน แต่เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมจัดทำให้มีปริมาณมากเพียงพอ และให้มีคุณภาพดีตามเป้าหมายของการพัฒนาคน พัฒนาเศรษฐกิจและจิตใจ เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ

จากการประชุมสามัญประจำปี 2511 ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย(สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2511:ร.12) เรื่องห้องสมุดกับหนังสือ สรุปได้ว่าปริมาณการผลิตหนังสือแบบเรียนเพียงพอ แต่หนังสือประกอบการอ่านทุกสาขาวิชา หนังสืออ้างอิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสารานุกรมมีน้อยมาก

✓ พวาท พันธ์เมฆา(พวาท พันธ์เมฆา, 2513:73-74) พบปัญหาด้านหนังสือและวัสดุอื่นๆ คืออาจารย์ผู้สอนพบปัญหาการขาดหนังสือประกอบวิชาที่สอน และไม่มีหนังสืออุเทศที่จำเป็นเพียงพอ ส่วนนักศึกษาก็ประสบกับปัญหา ห้องสมุดมีหนังสือน้อยเล่ม หนังสือที่ให้ความรู้ตรงตามวิชาเอกของตนไม่เพียงพอ ขาดหนังสืออุเทศที่จำเป็นบางเล่ม โดยเฉพาะในส่วนภูมิภาคยิ่งประสบปัญหาขาดหนังสือมาก เมื่อพิจารณาแยกตามหมวดวิชาที่สอนและวิชาเอก อาจารย์สังคมศึกษาประสบปัญหาการขาดหนังสือประกอบวิชาที่สอนมากที่สุด เช่นเดียวกับนักศึกษาวិชาเอกสังคมศึกษา ไม่มีหนังสือตรงตามวิชาที่ตนเรียนอย่างเพียงพอ อาจารย์ผู้สอนยังต้องการให้มีวารสารเกี่ยวกับหมวดวิชาที่ตนสอนเพิ่มขึ้นอีก และต้องการให้ห้องสมุดจัดหาหนังสือประกอบวิชาที่สอนมากขึ้น

สุวรรณ แก้วเหล็ก(สุวรรณ แก้วเหล็ก, 2513:104) สำนรวปัญหาด้านหนังสือพบว่าจำนวนหนังสือไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และหนังสืออ้างอิงมีน้อยไม่เพียงพอสำหรับคนกว่า นักศึกษาต้องการให้เพิ่มบริการทั้งสองอย่างนี้ให้มากขึ้น

✓ อัมพร วีรวัฒน์(Amporn Viravathana, nd. 1-14)ได้สำรวจำนวนหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมแบบประสมโดยเฉลี่ย 755 เล่มต่อนักเรียน 500 คน และหนังสือส่วนมากเก่าและล้าสมัย

②
✓ รัตพร ชังชาดา(รัตพร ชังชาดา, 2513:157) สำนรวจำนวนหนังสือของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งบรรณารักษ์เห็นว่าใช้ได้ สรุปแล้วจากจำนวนหนังสือทั้งหมดที่โรงเรียนส่วนมากมีประมาณ 2000 เล่ม และมีในแต่ละหมวดวิชา มากน้อยตามลำดับ คือ

ประวัติศาสตร์และภาษาศาสตร์ ประมาณหมวดละ 300 เล่ม

เบ็คเทิลด์ ประมาณ 250 เล่ม

วิทยาศาสตร์และวรรณคดีประมาณหมวดละ 200 เล่ม

หมวดที่น้อยที่สุด คือ ปรัชญาและศาสนา ประมาณ 25 เล่ม

ในประเทศฟิลิปปินส์ มีการสำรวจพบปัญหานี้ว่า ห้องสมุดมีหนังสือจำนวนไม่พอเพียง และมีงบประมาณต่ำ (Kaser, 1969:47)

ปัญหาของห้องสมุดในประเทศอินโดนีเซียพบว่า เป็นหนังสือเก่า ส่วนมากเป็นหนังสือที่พิมพ์ก่อน พ.ศ. 2506 ทั้งไม่มีการเก็บสถิติในการใช้หนังสือ (Kaser, 1969:242)

ส่วนในประเทศเกาหลี สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาห้องสมุด คือ ขาดหนังสือสำหรับครูและขาดหนังสือที่เป็นภาษาเกาหลี (Kaser, 1969:75)

มัลเลน (Mullen, 1967:400A.) สำรวจพบปัญหาและภาวะบางประการที่มีผลต่อการใช้ห้องสมุดในการเรียนการสอนของนักเรียน และครูในรัฐมิสซูรี สรุปว่า บรรณารักษ์ไปอาจจัดหาหนังสือและวัสดุอื่นๆให้ตรงตามความต้องการ ของแผนกวิชาต่างๆในสถานศึกษาได้ รวมทั้งครูก็ไม่รวมมือในการเตรียมการสอน อีกปัญหา คือ จำนวนหนังสือในห้องสมุดมีน้อย เพราะงบประมาณมีน้อย

แมนมาส ซวลิต (แมนมาส ซวลิต, 2504:44-59) เขียนเล่าถึงผลการประชุมเรื่อง พัฒนาการห้องสมุดในภาคใต้ของเอเชีย ณ กรุงเคลี ประเทศอินเดีย ระหว่างวันที่ 3-14 ตุลาคม 2503 สรุปว่า ห้องสมุดโรงเรียนมีความสำคัญยิ่ง ในการสอนตามหลักสูตร แต่ก็ยังไม่เจริญเท่าที่ควร เพราะขาดมาตรฐานสำหรับบริการห้องสมุด และความช่วยเหลือทางการเงิน ในปัญหาเกี่ยวกับหนังสือที่อภิปราย คือ กว่าจะมีปริมาณมากขึ้น และมีคุณภาพสูงเหมาะสมแก่ผู้ใช้

โรไลน์ (Encyclopedia of Education Research, 1960:1266) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ การใช้แบบเรียนในระดับมัธยมศึกษาพบว่า การจะได้อรรถาธิบายและทักษะไม่เพียงพอ เขาได้วิจัยว่าต้องมีการส่งเสริมการเรียน โดยมีการอ่านหนังสือประกอบและได้แบ่งหมวดวิชาต่างๆไว้ใน Yearbooks of the National Society for the Study of Education ปี 1969 และ 1970 ทั้งนี้เพราะครูส่วนมาก นิยมใช้หนังสือเล่มเดียวสอน

ดักลาส (Douglas, 1949: 89) ได้แบ่งจำนวนหนังสือแต่ละหมวดเป็นวิชาต่างๆ ที่ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรมีไว้เป็นร้อยละดังนี้

หมวดนวนิยายมี 20% ของหนังสือทั้งหมด รองลงมาคือ วรรณคดี 15% ประวัติศาสตร์ 11% วิทยาศาสตร์และศิลปะประยุกต์ 10% ชีวิตประวัติ 9% หมวดที่น้อยที่สุด คือ ปรัชญาและศาสนาอย่างละ 1%

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2514: 108) ได้ จัดพิมพ์ รายชื่อหนังสือที่ควรมีไว้ในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยแบ่งหนังสือเป็นหมวดตามระบบ คิวอี้ และได้ให้เลขหมวดหมู่ไว้ท้ายรายชื่อเหล่านั้น เพื่อสะดวกต่อการบรรณารักษ์ในการทำบัตรรายการ

สรุปแล้วจากการสำรวจและวิจัยต่างๆ ในด้านปัญหาหนังสือ ห้องสมุดส่วนมากจะ เป็นการขาดหนังสือ บรรณารักษ์เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานห้องสมุด จึงมีหน้าที่โดยตรงในการจัดหาหนังสือ เพื่อบริการแก่ผู้ใช้คือ นักเรียนและครู ให้ได้ผลสัมฤทธิ์ มุ่งหมายและสอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียน สำหรับแบบเรียนเป็นหน้าที่ที่โรงเรียน กำหนดให้ใช้ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ แต่หนังสืออ่านประกอบการเรียน บรรณารักษ์ มีหน้าที่จัดหา จึงควรมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา

คามม (Kamm, 1966, 84-92) ได้วางเกณฑ์การเลือกหนังสือเข้าชั้น ดังนี้

1. ความถูกต้องและข้อเท็จจริง
2. มีความชัดเจนและถูกต้อง
3. เข้าใจง่าย
4. เป็นแบบเฉพาะอย่างในเรื่องที่เขียนไม่สับสน

ส่วนอาเลอร (Ahlers, 1956: 24-27) ให้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาหนังสือ ให้เด็กอ่าน ดังนี้

1. เนื้อหาให้ข้อเท็จจริง ถูกต้องและดีเลิศ
2. กระตุ้นให้เด็กอ่านอย่างมีความมุ่งหมาย
3. ให้ความรู้
4. เนื้อหาเป็นวิชาการก่อให้เกิดปัญหาและชวนอ่าน
5. มีจริยธรรม ซึ่งทุกคนพึงปฏิบัติ

จากหลักเกณฑ์ของบรรณารักษ์ในการพิจารณาหนังสือเข้าห้องสมุด ข้อที่ควรคำนึง คือ หลักสูตรและความต้องการของนักเรียน หนังสือที่อ่านประกอบ จึงไม่ใช่เพียงหนังสืออะไรก็ได้ ห้องสมุดโรงเรียนจำเป็นต้องมีหนังสืออ่านประกอบ เพื่อสนองความต้องการของนักเรียนและครูให้เพียงพอ ลักษณะของหนังสืออ่านประกอบ นอกจากจะ กว้างอยู่ในขอบ ข่ายของหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดแล้ว ยังเป็นหนังสือประเภทที่ส่งเสริมการ อ่าน ความคิด การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น หนังสือวรรณคดีต่างๆ ชีวิตประวัติดูบุคคลสำคัญ การท่องเที่ยว การวาดภาพและดนตรี เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แบ่งงานเป็นลำดับขั้น ดังนี้

1. ขั้นการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. ขั้นใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นการรวบรวมข้อมูล
4. ขั้นการจัดกระทำกับข้อมูล
5. ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การสำรวจหนังสือจากห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างหนังสือจากอำเภอละหนึ่งโรงเรียน รวม 13 โรงเรียน คือ

ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	อักษรย่อที่ใช้
1. โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย	สามพันราชกั	ทว.
2. โรงเรียนบางกะปิ	บางกะปิ	บป.
3. โรงเรียนพรตพิทยพยัต	ลาดกระบัง	พย.
4. โรงเรียนยานนาวาเวชวิทยาคม	ยานนาวา	ยน.
5. โรงเรียนวัดราชาธิวาส	ดุสิต	รว.
6. โรงเรียนวัดสังเวช	พระนคร	วว.
7. โรงเรียนวัดหนองจอก	หนองจอก	นจ.
8. โรงเรียนศรีอยุธยา	พญาไท	ศอ.
9. โรงเรียนเศรษฐบุคร์บำเพ็ญ	มีนบุรี	ศบ.
10. โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม	บางรัก	มพ.

ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	อักษรย่อที่ใช้
11. โรงเรียนสายน้ำผึ้ง	พระโขนง	สน.
12. โรงเรียนสายปัญญา	ป้อมปราบศัตรูพ่าย	สป.
13. โรงเรียนทอวัง	บางเขน	ทว.

ในการแสดงข้อมูลต่อไปนี้จะใช้อักษรย่อชื่อโรงเรียนแทน

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ออกสำรวจรายชื่อหนังสือด้วยตนเอง เพื่อหาข้อมูลแต่ละแห่ง จึงมีรายละเอียดต่าง ๆ ตามแบบสำรวจดังนี้

แบบสำรวจหนังสือประกอบการเรียนการสอนของห้องสมุดโรงเรียน			
ชื่อผู้แต่ง	ชื่อหนังสือ	พิมพ์ครั้งที่	ปีที่พิมพ์
		สถานที่พิมพ์หรือสำนักพิมพ์	จำนวนหน้า
ใช้ประกอบวิชา	1.		3.
	2.		4.
ใช้เป็นคู่มือครู			
มีในโรงเรียน	 1. ตว. 2. บป. 3. พย. 4. ยน.		
	 5. รว. 6. วว. 7. นจ. 8. กอ. 9. ศบ.		
	 10. นพ. 11. สน. 12. สป. 13. ทว.		

การรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้รายละเอียดของหนังสือ จึงได้สำรวจด้วยตนเองตามห้องสมุดทั้ง 13 แห่ง แล้วบันทึกรายละเอียดลงในแบบสำรวจตามข้อ 2 หนังสือบางเล่มจะไม่มีชื่อผู้แต่งก็จะลงชื่อผู้รวบรวม ชื่อผู้แต่งนั้นจะบันทึกตามที่ปรากฏในหน้าปกในของหนังสือ ในการพิจารณาแบ่งหมวดวิชา คู่มือหาแต่ละเล่มว่าสอดคล้องกับหลักสูตรหรือไม่ เช่น จากที่ปูน ของ วิชาสมณิวัต จะสอดคล้องกับหลักสูตรประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ลงบันทึกใช้ประกอบวิชาสังคมศึกษา สำหรับหนังสือที่ใช้อ้างอิงทั่วไป เช่น สารานุกรม ความรู้รอบตัว ลงบันทึกในหมวดเบ็ดเตล็ด หนังสือบางเล่มอาจใช้ประกอบได้มากกว่าหนึ่งวิชาก็จะนับเข้าตามวิชาที่จัดเข้าได้ เช่น "วรรณคดีพุทธศาสนา" จะใช้ประกอบวิชาภาษาไทยและสังคมศึกษา การสำรวจครั้งนี้ใช้เวลาตั้งแต่เดือนกันยายน 2514 ถึง มกราคม 2515 รวม 5 เดือน

การจัดกระทำข้อมูล

1. หลังจากรวบรวมข้อมูลได้หมดแล้ว นำจำนวนหนังสือที่สำรวจได้แต่ละโรงเรียน มาหาสัดส่วนกัน โดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ในแต่ละโรงเรียน
2. นำรายชื่อหนังสือมาแยกประเภทเป็นหนังสือประกอบการเรียนการสอนและหนังสือคู่มือครู เปรียบเทียบกับจำนวนหนังสือทั้งหมดของแต่ละโรงเรียน
3. เนื่องจากหนังสือประกอบการเรียนการสอนและหนังสือคู่มือครูแต่ละโรงเรียน มีรายชื่อซ้ำกัน จึงคัดรายชื่อที่ซ้ำกันออก นับเป็นรายชื่อเดียว ฉะนั้นรายชื่อหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนและคู่มือครูทั้งหมดมี 1052 ชื่อเรื่อง
4. เมื่อได้รายชื่อมาแล้ว นามาแบ่งหมวดวิชาตามหลักสูตร ดังนี้
 - ก. เบ็ดเตล็ด รวมสารานุกรม
 - ข. ภาษาไทย
 - ค. ภาษาอังกฤษ
 - ง. สังคมศึกษา (ภูมิศาสตร์, ประวัติศาสตร์, หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม)

- จ. วิทยาศาสตร์
- ฉ. คณิตศาสตร์
- ช. พลานามัย
- ข. ศิลปศึกษาและศิลปปฏิบัติ

รายชื่อแต่ละหมวดวิชาได้เรียงตามชื่อผู้แต่งหรือผู้รวบรวม ในกรณีไม่มีผู้แต่งใช้ชื่อหนังสือขึ้นต้นแทน โดยเรียงตามหลักการเรียงอักษรของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493

ในการแบ่งตามหมวดวิชานั้น หนังสือบางเล่มอาจใช้ได้มากกว่าหนึ่งหมวดวิชา ให้นำชื่อเรื่องในแต่ละหมวดวิชานั้น ๆ

5. นำรายชื่อแต่ละหมวดวิชามาแจกแจงความถี่ของแต่ละโรงเรียน เพื่อหาว่าหนังสือเล่มใดโรงเรียนส่วนมากมีไว้ในห้องสมุด รายชื่อหนังสือแต่ละหมวดที่โรงเรียนส่วนมากมี ให้นำได้ในภาคผนวกท้ายเล่มนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำรายชื่อหนังสือมาแจกแจงความถี่แต่ละโรงเรียน
2. หาเปอร์เซ็นต์ของหนังสือทั้งหมด และของแต่ละหมวดวิชา
3. หาสถิติพื้นฐาน เช่น $\bar{x}$ และ Mode

การหาค่ารายเฉลี่ยใช้สูตร $\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$ โดย

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของจำนวนหนังสือ

$\sum fx$ = ผลบวกสะสมของจำนวนหนังสือทั้งหมด

N = จำนวนโรงเรียนทั้งหมด

Mode ของหนังสือ พิจารณาจากการแจกแจงความถี่ที่มีร้อยละ 50 ขึ้นไป หรือ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รวบรวมข้อมูลทั้ง 13 โรงเรียนแล้ว นำมาวิเคราะห์ตามสถิติที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 ในการวิจัยครั้งนี้ได้อธิบายย่อแทน ดังนี้

คว.	แทน	โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย
มป.	แทน	โรงเรียนบางกะปิ
พย.	แทน	โรงเรียนพรตพิทยพยัต
ยน.	แทน	โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม
รว.	แทน	โรงเรียนวัดราชาธิวาส
วว.	แทน	โรงเรียนวัดสังเวช
นจ.	แทน	โรงเรียนวัดหนองจอก
ศอ.	แทน	โรงเรียนศรีอยุธยา
ศบ.	แทน	โรงเรียนเศรษฐบุทรบาเพ็ญ
มพ.	แทน	โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม
สน.	แทน	โรงเรียนสายน้ำผึ้ง
สป.	แทน	โรงเรียนสายปัญญา
หว.	แทน	โรงเรียนหอวัง
เบ็คเตลิค	แทน	หมวดเบ็คเตลิค
ไทย	แทน	หมวดวิชาภาษาไทย
อังกฤษ	แทน	หมวดวิชาภาษาอังกฤษ
สังคม	แทน	หมวดวิชาสังคมศึกษา
วิทย์	แทน	หมวดวิชาวิทยาศาสตร์
คณิตฯ	แทน	หมวดวิชาคณิตศาสตร์
พลฯ	แทน	หมวดวิชาพลานามัย
ศิลปะ	แทน	หมวดวิชาศิลปศึกษาและศิลปปฏิบัติ

การแปดตอนดู โดยแต่ละค่าเป็นของความรู้ความใน การศึกษาครั้ง ก

1. ตัวจตุจำนวนหนึ่งสี่ในของผนกวางเจดยแลมหนึ่งสี่จนวนหนึ่งหมกนอยเทไก

จากควาณญนญชาตณ เมอญจยสำวจไจำนวนหนึ่งสี่จกโรงเรยนตางแลว จึงไคำมาแยงแยกชอหนึ่งสี่แต่ละโรงเรยน
กัแสดงไวไยตารางคต่อไปนี้

ตาราง 1. เปรียบเทียบจำนวนหนึ่งสี่ของแต่ละโรงเรยน

ชื่อโรงเรียน	ตว.	บป.	พย.	ยณ.	รว.	วว.	นจ.	ศบ.	มพ.	สน.	สป.	ทว.	รวม
จำนวนหนึ่งสี่	4781	3417	1454	2534	4115	4506	520	2525	2341	5070	5123	1389	40500
ร้อยละ	11.80	8.44	3.59	6.26	10.16	11.13	1.28	6.23	5.78	12.52	12.65	3.43	100

$$\bar{X} = 3115.38$$

จากตารางนี้ แสดงว่าของสมุคโรงเรยนสายนี้ญมีหนึ่งสี่อมกที่สุด รองลงมาคือโรงเรยนสายนำผ ซึ่งไม่แตกต่างมากนัก กอ
ร้อยละ 12.65 และ 12.52 ตามลำดับ โรงเรยนหนึ่งสี่อนคที่สุดคือ โรงเรยนวักทองจอก ซึ่งมีเพงร้อยละ 1.28 เอดยแลวของสมค
จะมีหนึ่งสี่ประมาณ 3115 เดม โรงเรยนที่มีกดยกคือ โรงเรยนบางกะมีมี 3417 เดม

2. เพื่อสำรวจว่าแต่ละแห่งมีหนังสือประกอบการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร
มากน้อยเพียงใด

ในการพิจารณาหนังสือที่สอดคล้องกับหลักสูตร ได้ตั้งเกณฑ์เปรียบเทียบน้ำหนัก
แต่ละหมวดวิชา โดยพิจารณาจากคะแนนหมวดวิชาในหลักสูตร ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตาราง 2. คะแนนเต็มและน้ำหนักความสำคัญของแต่ละหมวดวิชาต่าง ๆ
ที่กำหนดไว้ตามหลักสูตร

วิชา	ไทย	อังกฤษ	สังคม	วิทยาศาสตร์	คณิตา	พลานามัย	ศิลปา	รวม
จำนวนคะแนนเต็ม	160	150	140	140	200	60	150	1000
น้ำหนักความสำคัญ	16	15	14	14	20	6	15	100

จากตารางจะพบว่า จำนวนคะแนนเต็มของวิชาคณิตศาสตร์มีมากที่สุด รองลงมา
คือวิชาภาษาไทย ส่วนคะแนนเต็มต่ำที่สุดคือวิชาพลานามัย จะเห็นว่าในหลักสูตร เน้นหนัก
ความสำคัญของวิชาตามจำนวนคะแนนเต็มวิชาที่ให้ไว้ ซึ่งได้เทียบเป็นน้ำหนักความสำคัญ
ออกมาในรูปเปอร์เซ็นต์ ปรากฏว่าวิชาที่สำคัญที่สุดคือวิชาคณิตศาสตร์ มีน้ำหนัก 20 เปอร์เซ็นต์
รองลงมาคือวิชาภาษาไทย มีน้ำหนักความสำคัญ 16 เปอร์เซ็นต์ และวิชาอื่น ๆ นั้นก็มีความ
สำคัญรองลงมา ส่วนน้ำหนักความสำคัญต่ำที่สุดคือวิชาพลานามัย มี 6 เปอร์เซ็นต์

จากการสำรวจหนังสือในหมวดวิชาต่าง ๆ ได้จำนวนหนังสือตามตารางดังนี้

ตาราง 3. อัตราส่วนหนังสือรายหมวดวิชา คิดเป็นร้อยละ

วิชา	ไทย	อังกฤษ	สังคม	วิทยาศาสตร์	คณิตา	พลานา	ศิลปะ	รวม
จำนวนทั้งหมด	1027	504	2229	412	137	77	378	4764
ร้อยละ	21.55	10.58	46.79	8.65	2.88	1.62	7.93	100

ผลการสำรวจห้องสมุด จะมีหนังสือแต่ละหมวดวิชาตามหลักสูตร คือ

หมวดภาษาไทย	ร้อยละ	21.55
หมวดภาษาอังกฤษ	ร้อยละ	10.58
หมวดสังคมศึกษา	ร้อยละ	46.79
หมวดวิทยาศาสตร์	ร้อยละ	8.65
หมวดคณิตศาสตร์	ร้อยละ	2.88
หมวดพลานามัย	ร้อยละ	1.62
หมวดศิลปศึกษาและศิลปปฏิบัติ	ร้อยละ	7.93

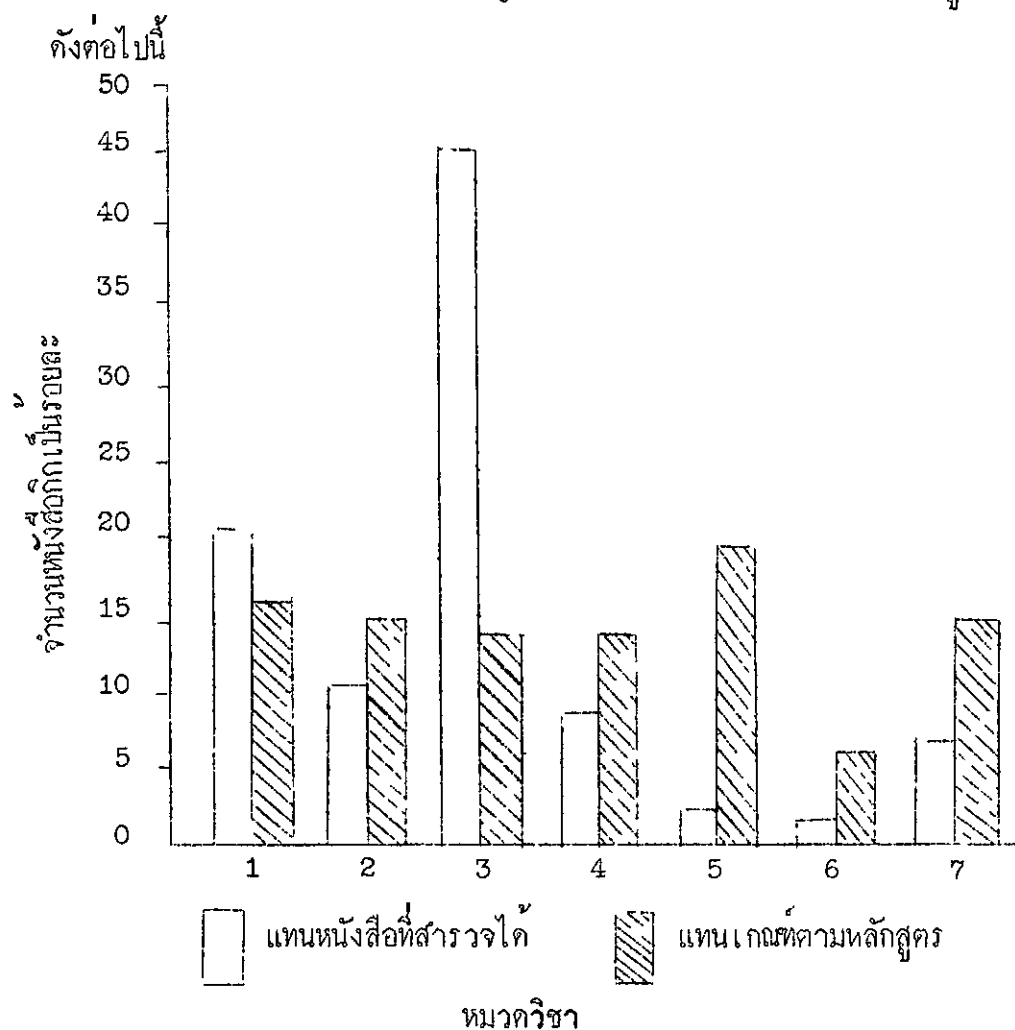
ดังนั้นผลจากตาราง 2 กับตาราง 3 จะเห็นว่าหนังสือในห้องสมุดนั้นมีจำนวนมากนัก้อยตามน้ำหนักความสำคัญของหลักสูตร ดังแสดงการเปรียบเทียบจำนวนหนังสือและน้ำหนักความสำคัญในตาราง 4

ตาราง 4. เปรียบเทียบน้ำหนักความสำคัญในหลักสูตรกับหนังสือที่สำรวจได้
ในห้องสมุดโรงเรียน

น้ำหนักความสำคัญ \ วิชา	ไทย	อังกฤษ	สังคม	วิทยาศาสตร์	คณิตา	พลานา	ศิลปะ	รวม
จากการสำรวจในโรงเรียน	21.55	10.58	46.79	8.65	2.88	1.62	7.93	100
จากการสำรวจในหลักสูตร	16	15	14	14	20	6	15	100

จากตาราง 4 จะเห็นว่าน้ำหนักความสำคัญจากการสำรวจในโรงเรียนและหลักสูตร
หมวดศึกษาศาสตร์มีน้ำหนักในหลักสูตรมากที่สุด แต่จากการสำรวจในโรงเรียนได้ระดับต่ำ
มาก คือ 2.88 เปอร์เซ็น ตรงข้ามกับหมวดวิชาสังคมศึกษาให้น้ำหนักในหลักสูตร 14 เปอร์เซ็น
แต่จากการสำรวจในโรงเรียน เป็น 46.79 เปอร์เซ็น ส่วนหมวดวิชาอื่นก็แตกต่างกันมาก
เช่นกัน แสดงว่าหนังสือที่สำรวจได้ในโรงเรียนยังไม่สอดคล้องกับหลักสูตร

เพื่อให้เห็นน้ำหนักความสำคัญแต่ละแบบแจ่มชัดขึ้น จึงได้แสดงในรูปของกราฟ

1. แทนหมวดภาษาไทย	5. แทนหมวดศึกษาศาสตร์
2. แทนหมวดภาษาอังกฤษ	6. แทนหมวดพลานามัย
3. แทนหมวดสังคมศึกษา	7. แทนหมวดศิลปศึกษาและศิลปะปฏิบัติ
4. แทนหมวดวิทยาศาสตร์	

ภาพที่ 1 เปรียบเทียบหนังสือที่สำรวจได้กับเกณฑ์ที่วางไว้เป็นรายหมวดวิชา

ภาพนี้แสดงว่าหนังสือหมวดสังคมศึกษา ห้องสมุดมีมากกว่าน้ำหนักที่หลักสูตรวางไว้ คือมีร้อยละ 46.79 แต่น้ำหนักในหลักสูตรมีร้อยละ 14 หมวดที่แตกต่างกันมากอีกหมวด คือ หมวดคณิตศาสตร์ ห้องสมุดมีน้อยมากเพียงร้อยละ 2.88 แต่น้ำหนักในหลักสูตรร้อยละ 20 ห้องสมุดมีหนังสือน้อยกว่าน้ำหนักในหลักสูตรเป็นส่วนใหญ่ คือ หมวดภาษาอังกฤษ หมวดวิทยาศาสตร์ หมวดคณิตศาสตร์ หมวดพลานามัย และหมวดศิลปะศึกษาและศิลปปฏิบัติ มีเพียงสองหมวดที่มีมากกว่าน้ำหนักในหลักสูตร คือ หมวดภาษาไทย และ หมวดสังคมศึกษา

3. เพื่อทราบว่าหนังสือประกอบการเรียนการสอนในแต่ละหมวดวิชามีเท่าใด

จากข้อมูลที่รวบรวมมา ได้นำมาแจกแจงและวิเคราะห์เพื่อที่จะทราบว่า หนังสือประกอบการเรียนการสอนในแต่ละหมวดวิชามีเท่าใด ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตาราง 5. อัตราส่วนของหนังสือประกอบการเรียนการสอนตามหมวดวิชา
ของแต่ละโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ

หมวด วิชา ชื่อ ร.ร.	เบ็ด เตล็ด	ไทย	อังกฤษ	สังคม	วิทยาศาสตร์	คณิตฯ	พลาฯ	ศิลปะฯ	รวม
ทว.	7.13	16.50	11.41	45.62	10.79	1.63	.81	6.11	100
บป.	8.10	14.94	11.41	43.77	9.96	1.66	2.28	7.88	100
พย.	13.68	25.64	9.83	36.32	5.56	2.56	1.28	5.13	100
บน.	7.30	19.95	11.19	36.98	9.49	1.38	1.71	9.00	100
รว.	5.93	19.37	8.38	45.55	9.42	1.75	0.70	8.90	100
วว.	9.71	25.59	7.35	38.82	5.00	4.41	1.18	7.94	100
นจ.	5.30	31.06	8.33	44.70	4.55	2.27	1.52	2.27	100
ศอ.	10.33	23.10	8.42	36.96	5.71	1.90	2.44	11.14	100
ศบ.	13.27	26.07	4.26	44.08	2.84	6.63	1.90	0.95	100

ตาราง 5. (ต่อ)

ชื่อ ร.ร.	หมวด วิชา เบ็ด เตล็ด	ไทย	อังกฤษ	สังคม	วิทยาศาสตร์	คณิตา	พลาา	ศิลปะ	รวม
มพ.	10.56	22.96	5.80	43.80	6.86	1.58	0.79	7.65	100
สน.	8.59	15.77	11.15	43.33	8.33	2.57	1.79	8.46	100
สป.	9.66	14.49	11.92	47.67	8.86	1.93	0.64	4.83	100
หว.	7.04	26.63	8.54	38.19	4.52	5.03	4.02	6.03	100

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าหนังสือในหมวดสังคมศึกษามีมากกว่าหมวดวิชาอื่น ๆ ทุกโรงเรียน เพราะหมวดสังคมศึกษาประกอบด้วยวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม จึงมีหนังสือมากกว่าหมวดอื่น หมวดที่รองลงมาก็คือหมวดภาษาไทย ซึ่งมีหนังสือประเภทวรรณคดีเป็นส่วนมาก หมวดที่มีน้อยคือหมวดพละนาฏย ซึ่งก็ไมแตกต่างกับหมวดคณิตศาสตร์มากนัก

โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย หนังสือหมวดสังคมศึกษามีมากที่สุด คือร้อยละ 45.62 หมวดที่มีน้อยที่สุดคือหมวดพละนาฏย มีเพียงร้อยละ .81

โรงเรียนบางกะปิ หมวดที่มีหนังสือมากที่สุดคือหมวดสังคมศึกษา มีร้อยละ 43.77 ส่วนหมวดคณิตศาสตร์มีน้อยที่สุด คือร้อยละ 1.66

โรงเรียนพรตพิทยพยัต หมวดสังคมศึกษามีมากที่สุด คือร้อยละ 36.32 หมวดพละนาฏยมีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1.28

โรงเรียนยานนาวาวิทยาคม หมวดสังคมศึกษามีมากที่สุด คือ ร้อยละ 36.98 หมวดพละนาฏยมีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1.71

โรงเรียนวัดราชาธิวาส หมวดสังคมศึกษามีมากที่สุด คือ ร้อยละ 45.55 หมวดพละนาฏยมีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 0.70

โรงเรียนวัดสังเวช หมวดสังคมศึกษามีมากที่สุด คือ ร้อยละ 38.81
หมวดพลานามัยมีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1.18

โรงเรียนวัดหนองจอก หมวดสังคมศึกษามีมากที่สุด คือ ร้อยละ 44.70
หมวดพลานามัยมีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1.52

โรงเรียนศรีอยุธยา หมวดสังคมศึกษามีมากที่สุด คือ ร้อยละ 36.96
หมวดคณิตศาสตร์มีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1.90

โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ หมวดสังคมศึกษามีมากที่สุด คือ ร้อยละ 44.08
หมวดศิลปะศึกษาและศิลปะปฏิบัติมีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 0.95

โรงเรียนมหาพฤฒาราม หมวดสังคมศึกษามีมากที่สุด คือ ร้อยละ 43.80
หมวดพลานามัยมีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 0.79

โรงเรียนสาธิตน้ำผึ้ง หมวดสังคมศึกษามีมากที่สุด คือ ร้อยละ 43.33
หมวดพลานามัยมีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1.79

โรงเรียนสาธิตปัญญา หมวดสังคมศึกษามีมากที่สุด คือ ร้อยละ 47.67
หมวดพลานามัยมีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 0.64

โรงเรียนหอวัง หมวดสังคมศึกษามีมากที่สุด คือ ร้อยละ 38.19
หมวดพลานามัยมีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 4.02

4. เพื่อทราบว่ามีสื่อประกอบการเรียนการสอนในแต่ละหมวดวิชาเป็นสัดส่วนเท่าใด

จากการสำรวจมา ปรากฏว่าหนังสือแต่ละโรงเรียนแตกต่างกันไม่มากนัก เมื่อนามาแสดงทุกโรงเรียนจะได้ผลดังนี้

ตาราง 6. จำนวนหนังสือของหมวดวิชาทุกโรงเรียนคิดเป็นร้อยละในแต่ละหมวด

หมวดวิชา ชื่อ ร.ร.	เบ็ดเตล็ด		ไทย		อังกฤษ		สังคม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทว.	35	7.66	81	7.89	56	11.11	224	10.05
บป.	39	8.53	72	7.01	55	10.91	211	9.47
พย.	32	7.00	60	5.84	23	4.56	85	3.81
ยน.	30	6.57	82	7.98	46	9.14	152	6.82
รว.	34	7.44	111	10.81	48	9.52	261	11.71
วว.	33	7.22	87	8.47	25	4.96	132	5.92
นจ.	7	1.53	41	3.99	11	2.18	59	2.65
ศอ.	38	8.32	85	8.28	31	6.15	136	6.10
ศบ.	28	6.13	55	5.36	9	1.79	93	4.17
มพ.	40	8.75	87	8.47	22	4.37	166	7.45
สน.	67	14.66	123	11.98	87	17.26	338	15.16
สป.	60	13.13	90	8.76	74	14.68	296	13.28
ทว.	14	3.06	53	5.16	17	3.37	76	3.41
รวม	457	100	1027	100	504	100	2229	100
$\bar{X}$	35.15		79.00		38.77		171.46	

ตาราง 6. (ต่อ)

หมวด วิชา ชื่อ ร.ร.	วิทยาศาสตร์		คณิตฯ		พลาฯ		ศิลปะ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทว.	53	12.86	8	5.84	4	5.19	30	7.94	491	9.40
บป.	48	11.65	8	5.84	11	14.29	38	10.05	482	9.23
พย.	13	3.16	6	4.38	3	3.90	12	3.18	234	4.48
ณ.	39	9.47	18	13.14	7	9.09	37	9.79	411	7.87
รว.	54	13.11	10	7.30	4	5.19	51	13.49	573	10.98
วว.	17	4.13	15	10.95	4	5.19	27	7.11	340	6.51
นจ.	6	1.45	3	2.19	2	2.60	3	0.79	132	2.53
ศอ.	21	5.10	7	5.11	9	11.69	41	10.85	368	7.05
ศบ.	6	1.45	14	10.22	4	5.19	2	0.53	211	4.04
มพ.	26	6.31	6	4.38	3	3.90	29	7.67	379	7.26
สน.	65	15.78	20	14.60	14	18.18	66	17.46	780	14.94
สป.	55	13.35	12	8.75	4	5.19	30	7.94	621	11.90
ทว.	9	2.18	10	7.30	8	10.40	12	3.17	199	3.81
รวม	412	100	137	100	77	100	378	100	5221	100
$\bar{X}$	31.69		10.54		5.92		29.08		401.62	

จากตาราง 6 แสดงว่าหนังสือในหมวดเบ็ดเตล็ดเฉลี่ยแล้วมี 35 เล่ม หมวดภาษาไทย 79 เล่ม หมวดภาษาอังกฤษ 39 เล่ม หมวดสังคมศึกษา 171 เล่ม หมวดวิทยาศาสตร์ 32 เล่ม หมวดคณิตศาสตร์ 11 เล่ม หมวดพลาณามัย 6 เล่ม หมวดศิลปะ 29 เล่ม เฉลี่ยแล้วแต่ละโรงเรียนจะมีหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนประมาณ 402 เล่ม

หมวดเบ็ดเตล็ด โรงเรียนสายน้ำผึ้งมีมากที่สุด คือ 14.66 % โรงเรียน
วัดหนองจอกมีน้อยที่สุด คือ 1.53 %

หมวดภาษาไทย โรงเรียนสายน้ำผึ้งมีมากที่สุด คือ 11.98 % โรงเรียน
วัดหนองจอกมีน้อยที่สุด คือ 3.99 %

หมวดภาษาอังกฤษ โรงเรียนสายน้ำผึ้งมีมากที่สุด คือ 17.26 % โรงเรียน
เศรษฐบุตรบำเพ็ญมีน้อยที่สุด คือ 1.79 %

หมวดสังคมศึกษา โรงเรียนสายน้ำผึ้งมีมากที่สุด คือ 15.16 % โรงเรียน
วัดหนองจอกมีน้อยที่สุด คือ 2.65 %

หมวดวิทยาศาสตร์ โรงเรียนสายน้ำผึ้งมีมากที่สุด คือ 15.78 % โรงเรียน
วัดหนองจอกและโรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญมีน้อยที่สุดโรงเรียนละ 1.45 %

หมวดคณิตศาสตร์ โรงเรียนสายน้ำผึ้งมีมากที่สุด คือ 14.60 % โรงเรียน
วัดหนองจอกมีน้อยที่สุด คือ 2.19 %

หมวดพลานามัย โรงเรียนสายน้ำผึ้งมีมากที่สุด คือ 17.46 % โรงเรียน
เศรษฐบุตรบำเพ็ญมีน้อยที่สุด คือ 0.53 %

สรุปแล้วโรงเรียนที่มีหนังสือประกอบการเรียนการสอนมากที่สุดคือโรงเรียน
สายน้ำผึ้ง มี 14.94 % ส่วนโรงเรียนวัดหนองจอกมีน้อยที่สุด คือ 2.53 % เมื่อ
เปรียบเทียบจำนวนหนังสือทั้งหมดทุกโรงเรียน

และเพื่อให้เห็นแจ่มชัดขึ้น จึงได้ทำการวิเคราะห์เพื่อดูว่าหนังสือประกอบการเรียน
การสอนและหนังสือคู่มือครู เป็นสัดส่วนกับจำนวนหนังสือทั้งหมดอย่างไร ดังแสดงไว้ใน
ตารางที่ 7 ดังนี้

ตาราง 7. เปรียบเทียบจำนวนหนังสือประกอบการเรียนการสอนและหนังสือคู่มือครู
เป็นสัดส่วนกับจำนวนหนังสือทั้งหมดของแต่ละโรงเรียน

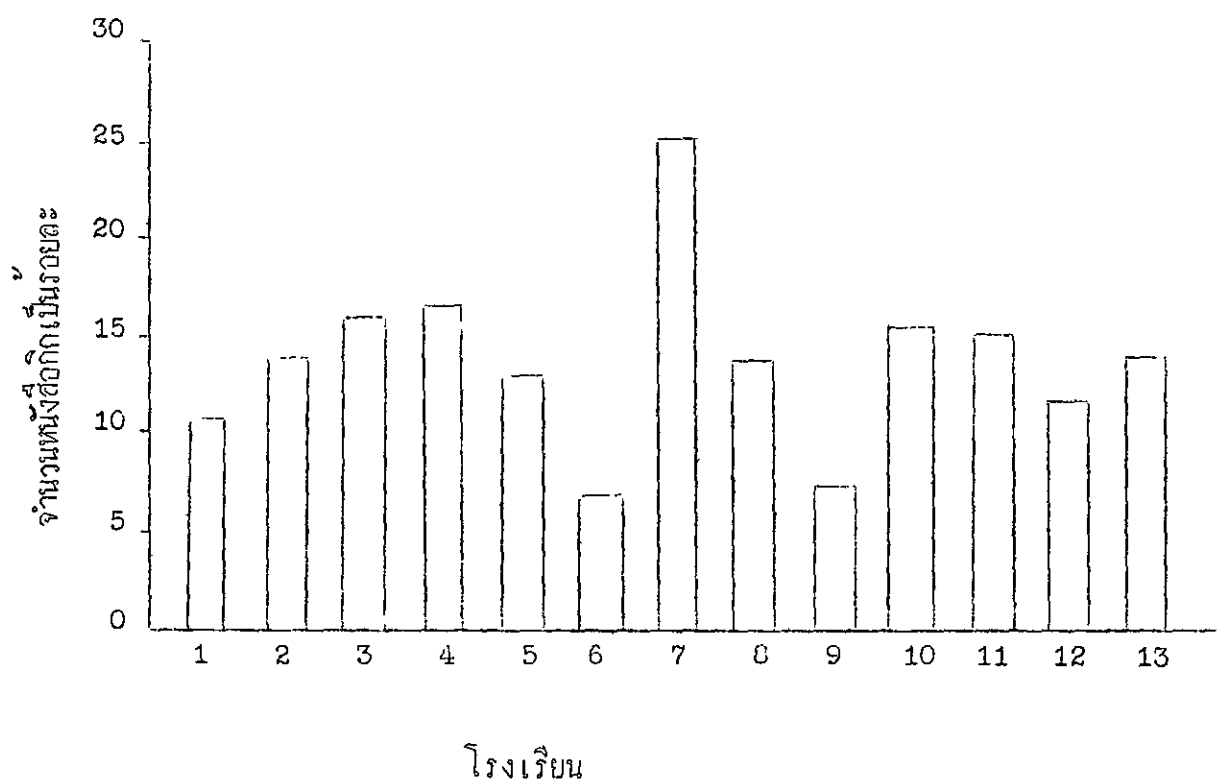
ชื่อ ร.ร.	จำนวนทั้งหมด	หนังสือใช้ ประกอบ	ร้อยละ	คู่มือครู	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
ทว.	4781	467	9.77	24	0.50	491	10.27
บป.	3417	458	13.40	24	0.70	482	14.10
พย.	1454	208	14.31	26	1.79	234	16.10
ยน.	2534	372	14.68	39	1.54	411	16.22
รว.	4115	541	13.15	32	0.78	573	13.93
วว.	4506	302	6.70	38	0.84	340	7.54
นจ.	520	123	23.65	9	1.73	132	25.38
กอ.	2525	344	13.62	24	0.95	368	14.57
ศบ.	2725	177	6.50	34	1.25	211	7.75
มพ.	2341	360	15.38	19	0.81	379	16.19
สน.	5070	739	14.58	41	0.81	780	15.39
สป.	5123	586	11.44	35	0.68	621	12.12
ทว.	1389	176	12.67	23	1.66	199	14.33
รวม	40,500	4853	11.98	368	0.91	5221	12.89

จากตารางนี้แสดงว่าห้องสมุดที่มีหนังสือประกอบการเรียนการสอนเป็นเปอร์เซ็นต์
สูงที่สุด คือ โรงเรียนวัดหนองจอก ซึ่งมีร้อยละ 23.65 และห้องสมุดที่มีน้อยที่สุด คือ
โรงเรียนเกษตรบุรุษบำเพ็ญ ซึ่งมีร้อยละ 6.50 เฉลี่ยแล้วห้องสมุดทั้งหมดจะมีหนังสือ
ประกอบการเรียนการสอนเพียงร้อยละ 11.98

สำหรับหนังสือที่ใช้เป็นคู่มือครู โรงเรียนพรตพิทยพยัตมีสูงสุด คือมีร้อยละ 1.79
โรงเรียนไตรมิตรวิทยามีน้อยที่สุด คือมีร้อยละ 0.50 เฉลี่ยแล้วหนังสือทั้งหมดมีหนังสือ
ใช้เป็นคู่มือครู ร้อยละ 0.91

สรุปแล้วหนังสือที่มีหนังสือใช้ประกอบการเรียนการสอนและใช้เป็นคู่มือครูสูงสุด
คือโรงเรียนวัดหนองจอก ร้อยละ 25.38 โรงเรียนที่น้อยที่สุดคือโรงเรียนวัดสังเวช
ร้อยละ 7.54 เฉลี่ยแล้วหนังสือทั้งหมดมีหนังสือใช้ประกอบการเรียนการสอนรวมร้อยละ
12.89 ซึ่งยังเป็นเปอร์เซ็นต์ที่ต่ำมาก

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของการมีหนังสือประกอบการเรียนการสอนแต่ละโรงเรียน
ชัดเจนขึ้น จึงแสดงในรูปของกราฟดังนี้

1. แทนโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย	5. แทนโรงเรียนวัดราชาธิวาส
2. แทนโรงเรียนบางกะปิ	6. แทนโรงเรียนวัดสังเวช
3. แทนโรงเรียนพรตพิทยพยัต	7. แทนโรงเรียนวัดหนองจอก
4. แทนโรงเรียนยานนาวาวิทยา	8. แทนโรงเรียนศรีอยุธยา

โรงเรียน (ต่อ)

9. แทนโรงเรียนเกษมรูปทรงน้ำเพ็ญ	12. แทนโรงเรียนสายปัญญา
10. แทนโรงเรียนมหาพฤฒาราม	13. แทนโรงเรียนหอวัง
11. แทนโรงเรียนสายน้ำผึ้ง	

ภาพที่ 2 เปรียบเทียบจำนวนหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนแต่ละโรงเรียน คิดเป็นร้อยละจากจำนวนหนังสือทั้งหมด

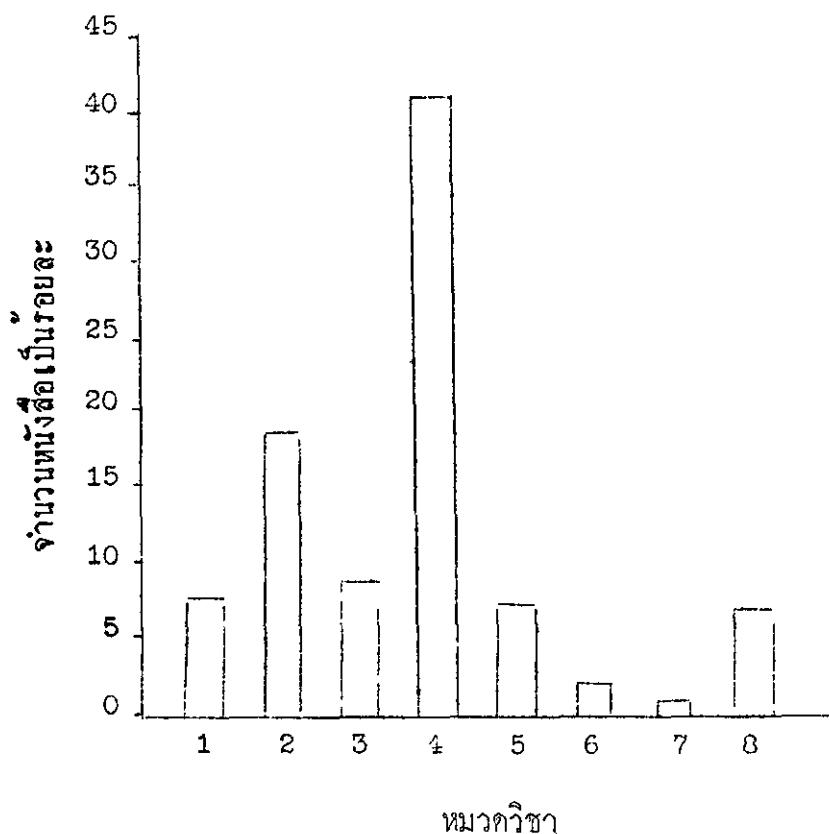
5. เพื่อที่จะทราบว่าจำนวนหนังสือประกอบการเรียนการสอนเป็นอัตราส่วนตามหมวดวิชาเท่าใด

จากจุดมุ่งหมายข้อนี้ ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ดังแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตาราง อ. จำนวนอัตราส่วนของหนังสือตามหมวดวิชาของส่วนรวม คิดเป็นร้อยละ

หมวด	เบ็ดเตล็ด	ไทย	อังกฤษ	สังคม	วิทยาศาสตร์	คณิตฯ	พลาฯ	ศิลปะ	รวม
จำนวนทั้งหมด	457	1027	504	2229	412	137	77	373	5221
ร้อยละ	8.75	19.67	9.66	42.70	7.89	2.62	1.47	7.24	100

หมวดวิชาสังคมศึกษาจะมีระดับสูงที่สุด คือ ร้อยละ 42.70 หมวดพลาฯมีน้อยที่สุด คือร้อยละ 1.47 ผลจากตารางนี้จะเห็นการเปรียบเทียบหนังสือแต่ละหมวดวิชาได้ชัดเจนในรูปของกราฟ ดังนี้

1. แทนหมวดเบ็ดเตล็ด	5. แทนหมวดวิชาวิทยาศาสตร์
2. แทนหมวดวิชาภาษาไทย	6. แทนหมวดวิชาคณิตศาสตร์
3. แทนหมวดวิชาภาษาอังกฤษ	7. แทนหมวดวิชาพลานามัย
4. แทนหมวดวิชาสังคมศึกษา	8. แทนหมวดวิชาศิลปศึกษาและศิลปปฏิบัติ

ภาพที่ 3 แสดงจำนวนหนังสือในหมวดวิชาต่าง ๆ ที่สำรวจได้

จากภาพนี้จะเห็นได้ว่าหมวดวิชาสังคมศึกษามีระดับสูงสุด ส่วนหมวดพลานามัยมีระดับต่ำที่สุด หมวดเบ็ดเตล็ด ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และ ศิลปศึกษา มีจำนวนใกล้เคียงกัน

หนังสือในห้องสมุดนอกจากจะมีประเภทหนังสือประกอบหมวดวิชาต่าง ๆ แล้ว ยังมีหนังสือประเภทวารสารและหนังสือพิมพ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ดังแสดงในตารางที่ 9 ดังนี้

ตาราง ๑. จำนวนความถี่รายชื่อวารสารและหนังสือพิมพ์ที่ประกอบการเรียนรู้
การสอนที่ห้องสมุดรับ คิกเป็นร้อยละ

รายชื่อ	จำนวน ร.ร. ที่รับ จากทั้งหมด 13 แห่ง	ร้อยละ (กิกจาก 13 โรงเรียน)
<u>วารสาร</u>		
กาวหนา	9	69.23
วารสารกรมพลศึกษา	๘	61.54
คู่มือแม่บ้าน	3	23.07
จันทร์เกษม	10	76.96
ชัยพฤกษ์	12	92.31
ชัยพฤกษ์การ์ตูน	4	30.77
ชัยพฤกษ์วิทยาสาสตร์	4	30.77
ชาวกรุง	6	46.15
ดวงประทีป	6	46.15
เด็กกาวหนา	2	15.38
บัณฑิต	1	7.69
ฟ้าเมืองไทย	2	15.38
มิตรครู	3	23.07
วัฒนธรรมไทย	7	53.85
วารสารคณิตศาสตร์	6	46.15
วารสารกีฬา	3	23.07
วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ	6	46.15
วารสารห้องสมุด	8	61.54
วิทยาคาร	11	84.62

ตาราง 9. (ต่อ)

รายชื่อ	จำนวน ร.ร. ที่รับ จากทั้งหมด 13 แห่ง	ร้อยละ (คิดจาก 13 โรงเรียน)
<u>วารสาร (ต่อ)</u>		
วิทยาศาสตร์	8	61.54
วิทยาการ	12	92.31
วิสามัญศึกษา	13	100.00
วัฒนธรรม	5	38.46
วิทยาศาสตร์ศึกษา	7	53.85
ศรีสัปดาห์	2	15.38
ศูนย์ศึกษา	5	38.46
สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์	12	92.31
สาส์นสันนิบาตสหกรณ์	5	38.46
สตรีสาร	6	46.15
อ.ส.ท.	10	76.92
อนุชาชาค	7	53.85
<u>หนังสือพิมพ์รายวัน</u>		
ชาวไทย	2	15.38
เคลินิวส์	5	38.46
ประชาธิปไตย	1	7.69
พิมพ์ไทย	2	15.38
ไทยรัฐ	6	46.15
สยามนิกร	2	15.38

ตาราง 9. (ต่อ)

วิชา	จำนวน ร.ร. ที่รับ จากทั้งหมด 13 แห่ง	ร้อยละ (คิดจาก 13 โรงเรียน)
หนังสือพิมพ์รายวัน (ต่อ) สยามรัฐ	10	76.92

จากตารางนี้แสดงว่าวารสารที่ห้องสมุดมีร้อยละ 50 ขึ้นไปที่มอบรับจะมี 14 ฉบับ
เรียงตามลำดับตัวอักษร ดังนี้

1. ก้าวหน้า
2. ขาวสารกรมพลศึกษา
3. จันทรเกษม
4. ชัยพฤกษ์
5. วัฒนธรรมไทย
6. วารสารห้องสมุด
7. วิทยจารย์
8. วิทยาศาสตร์
9. วิทยาสาร
10. วิสามันต์ศึกษา
11. วิทยุศึกษา
12. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

13. อ.ส.ท.

14. อนุภาชาค

สำหรับวารสารที่ห้องสมุดรับเรียงจากมากไปหาน้อย 6 ฉบับแรก คือ

1. วิสามัญศึกษา
2. วิทยาสาร
3. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์
4. วิทยาจารย์
5. จันทรเกษม
6. อ.ส.ท.

หนังสือพิมพ์ที่ห้องสมุดส่วนมากรับสยามรัฐ รองลงมาคือไทยรัฐ เติลินิวส์

และ Bangkok World

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายการศึกษาค้นคว้าและขอเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสำรวจว่าห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล ในจังหวัดพระนคร เคยมีหนังสือจำนวนทั้งหมดมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อทราบว่าห้องสมุดแต่ละแห่งมีหนังสือประกอบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรหรือไม่ และมีจำนวนเท่าใด
3. เพื่อทราบว่าหนังสือประกอบการเรียนการสอนในแต่ละหมวดวิชาเท่าใด
4. เพื่อทราบว่าจำนวนหนังสือที่โรงเรียนการสอน เป็นอัตราส่วน กับจำนวนหนังสือทั้งหมดเท่าใด
5. เพื่อทราบว่าหนังสือประกอบการเรียนการสอนในแต่ละหมวดวิชาเป็นสัดส่วนเท่าใด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างหนังสือของห้องสมุดมาอำเภอละหนึ่งโรงเรียน รวม 13 โรงเรียน ได้รายชื่อหนังสือที่โรงเรียนการสอน 1052 ชื่อเรื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ได้ออกแบบสำรวจเองเพื่อบันทึกรายละเอียดของหนังสือแต่ละเล่ม แล้วพิจารณาเลือกเอาเฉพาะหนังสือที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตร โดยมีแบบสำรวจแสดงไว้ในบทที่ 3 ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีผู้แต่ง ชื่อหนังสือ กรังท์พิมพ์ สถานที่พิมพ์ หรือสำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้า ใจประกอบวิชาหรือใช้เป็นคู่มือครู สำรวจพบในโรงเรียนใด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อได้ข้อมูลพื้นฐานที่กินแบบสำรวจแล้ว นำมาแจกแจงความถี่และแยกหมวดวิชาแต่ละโรงเรียน
2. หาเปอร์เซ็นต์ของหนังสือทั้งหมดและแต่ละหมวดวิชา เปรียบเทียบกัน
3. พิจารณารายชื่อที่มีความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไป เสนอไว้แต่ละหมวดวิชา

สรุปผลการศึกษาก่อนหน้า

ผลการศึกษาก่อนหน้านี้ แสดงว่าห้องสมุดมีหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนน้อยมาก คือ เพียงร้อยละ 12.89 จากจำนวนหนังสือทั้งหมด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ

ขอบเขตในการสำรวจทำเพียงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แต่ห้องสมุดที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉะนั้นหนังสือในห้องสมุดที่เหมาะสมกับระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจึงเป็นเปอร์เซ็นต์ต่ำ

จากจำนวนหนังสือในห้องสมุดมีโดยเฉลี่ยประมาณ 3115 เล่ม ผลของการสำรวจปรากฏว่าห้องสมุดที่มีระดับต่ำกว่านี้มีประมาณร้อยละ 50 แสดงว่าห้องสมุดมีปัญหาเกี่ยวกับจำนวนหนังสือ ซึ่งต้องปรับปรุงให้เพียงพอกับผู้ใช้ โดยพิจารณาตามมาตรฐานขั้นต่ำของห้องสมุดโรงเรียน ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 12 กันยายน 2512 โดยกำหนดให้หนังสือ 5 เล่มต่อนักเรียน 1 คน วารสารอย่างน้อย 10 ฉบับ (ไม่นับรวมวารสารไก่เปล่า) ควรเป็นวารสารวิชาการ 6 ฉบับ และทั่วไป 4 ฉบับ หนังสือพิมพ์อย่างน้อย 2 ฉบับ

ผลการสำรวจแล้วหนังสือพิมพ์ในห้องสมุดส่วนมากรับ คือ สยามรัฐ สำหรับวารสารส่วนมากจะเป็นวารสารสำหรับเด็ก เช่น วิชาสามัญศึกษา วิทยาศาสตร์ เป็นต้น วารสารสำหรับนักเรียนมีจำนวนน้อย ในปัจจุบันวารสารสำหรับนักเรียนมีหลายรายชื่อ แต่ห้องสมุดจำนวนน้อยที่ขอรับไว้บริการแก่นักเรียน

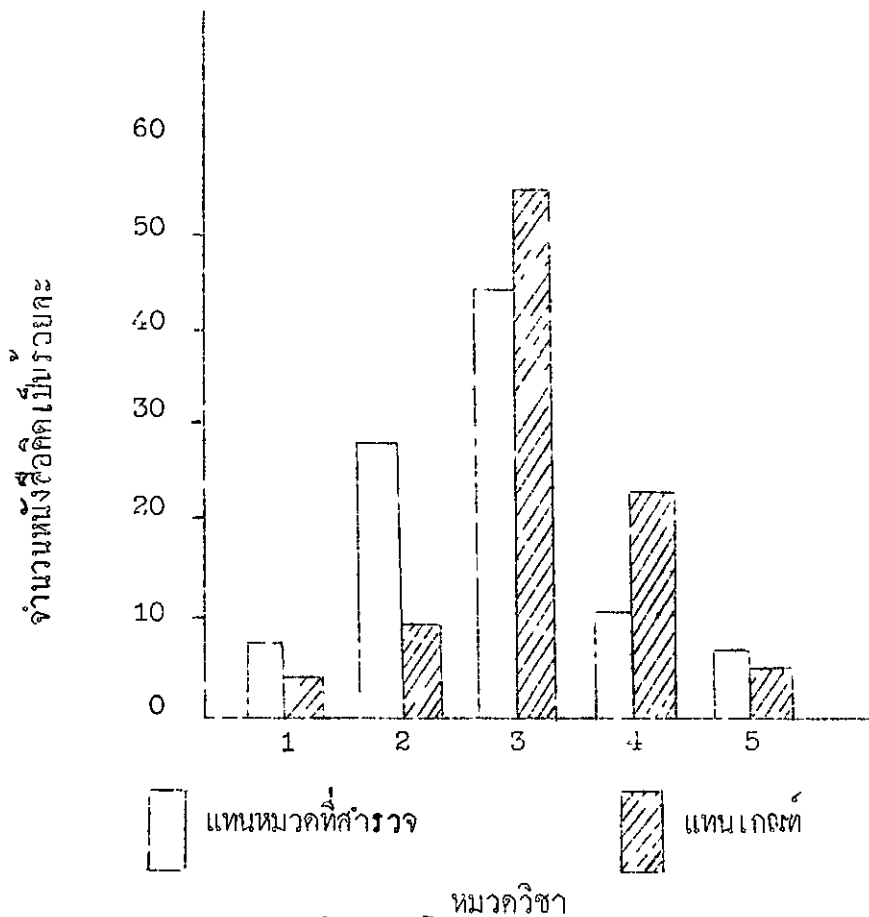
ในการสำรวจหนังสือแต่ละหมวดวิชา เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่วางไว้ พบว่ามีความแตกต่างกันมากในเรื่องน้ำหนักความสำคัญในหมวดวิชา เรื่องเกี่ยวกับสัดส่วนของหนังสือที่สำรวจได้ พบว่าหนังสือในหมวดสังคมศึกษามีมากกว่าหนังสือในหมวดอื่น รองลงมาคือหนังสือในหมวดภาษาไทย ถ้าพิจารณาเนื้อหาวิชาในหลักสูตรแล้ว หนังสือหมวดที่ควรมีมากที่สุดก็คือหมวดสังคมศึกษา รองลงมาคือหมวดภาษาไทย ฉะนั้นสัดส่วนที่สำรวจได้จึงไม่แตกต่างกับเนื้อหาที่ศึกษา ห้องสมุดจะใช้เกณฑ์พิจารณาสัดส่วนของหนังสือแต่ละหมวดได้จาก แมนมาส ชวลิต (แมนมาส ชวลิต, 2499 : 50) ที่กล่าวไว้ สรุปได้ว่าห้องสมุดโรงเรียนควรมีหนังสือวิชาการร้อยละ 55 ของหนังสือทั้งหมด แต่ไม่ได้เน้นถึงการสอดคล้องกับหลักสูตรเหมือนการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งอาจใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบอัตราส่วนแต่ละวิชาได้ โดย

หมวดวิชาเบ็ดเตล็ด (รวมหนังสือทั่วไปและปรัชญา)	ควรมี	4.7 %
หมวดภาษา (รวมวรรณคดี)	ควรมี	10 %
หมวดสังคม (รวมศาสนา ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์)	ควรมี	56.4 %
หมวดวิทยาศาสตร์ (รวมวิทยาศาสตร์ประยุกต์)	ควรมี	23.6 %
หมวดศิลป์	ควรมี	5.3 %

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลการสำรวจ หมวดวิชาที่กำหนดไว้ไม่ตรงกัน จึงรวมหมวดที่เนื้อหาใกล้เคียงไว้ด้วยกัน เช่น หมวดสังคม รวมกับหมวดพลานามัย ผลการสำรวจเพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ข้างต้น เป็นดังนี้

หมวดวิชาเบ็ดเตล็ด	ได้	8.75 %
หมวดภาษา (รวมภาษาไทยและอังกฤษ)	ได้	29.33 %
หมวดสังคม (รวมพลานามัย)	ได้	44.17 %
หมวดวิทยาศาสตร์ (รวมคณิตศาสตร์)	ได้	10.51 %
หมวดศิลป์	ได้	7.24 %

เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นชัดยิ่งขึ้น จึงแสดงภาพในรูปกราฟ ดังนี้

1. หมวดเบ็ดเตล็ด 2. หมวดภาษา 3. หมวดสังคม
4. หมวดวิทยาศาสตร์ 5. หมวดศิลปะ

ภาพที่ 4. เปรียบเทียบผลการสำรวจหนังสือแต่ละหมวดกับเกณฑ์

จากภาพ แสดงว่าหนังสือในหมวดสังคมและหนังสือในหมวดวิทยาศาสตร์ของห้องสมุดยังไม่ถึงเกณฑ์ที่วางไว้ หมวดศิลปะไม่แตกต่างมากนัก หมวดเบ็ดเตล็ดและหมวดภาษามีมากกว่าเกณฑ์สองเท่า ห้องสมุดจะปรับปรุงสัดส่วนหนังสือแต่ละหมวด อาจใช้เกณฑ์พิจารณาอีกคงจะได้ผลสมกับเนื้อหาและความมุ่งหมายของหมวดวิชาต่าง ๆ ห้องสมุดต่าง ๆ ที่สำรวจมาเกณฑ์จะอยู่ในระดับนี้เท่าที่จำนวนหนังสือมีน้อย ซึ่งอาจเป็นเพราะสาเหตุที่กล่าวข้างต้น

สรุปแล้วจำนวนหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนของห้องสมุดยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จะต้องปรับปรุงมาก แต่สัดส่วนของหนังสือแต่ละหมวดวิชาใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่วางไว้ ถึงอย่างไร

ก็ปัญหาการมีหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนก็ยังไม่พอกับความต้องการของผู้ใช้ การศึกษาค้นคว้าจึงเป็นการเสนอแนะถึงปัญหาของห้องสมุดที่ประสบทุกวันนี้ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานห้องสมุดได้รับทราบถึงปัญหานี้ นำไปพิจารณาหาทางปรับปรุงให้ห้องสมุดสามารถดำเนินการได้ ผลประโยชน์อย่างเต็มที่

อภิปรายผล

ผลการสำรวจที่ได้อยู่ในระดับต่ำ อาจเป็นเพราะการสำรวจทำเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนต้นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งจำนวนหนังสือทั้งหมดที่ได้มาเป็นตัวเลขในสมุดทะเบียนบรรณารักษ์ไม่มีเวลาสำรวจหนังสือที่หายหรือชำรุด ตัวเลขกับจำนวนหนังสือจริงจึงยังคงคลาดเคลื่อน ทั้งนี้เพราะบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนต้องรับผิดชอบสอน เวลาในการดำเนินงานห้องสมุดจึงไม่เพียงพอ เพราะการสำรวจหนังสือต้องใช้เวลาและผู้อาวุโส ถ้าในแต่ละปีบรรณารักษ์จะสละเวลาระหว่างปิดภาคเรียนสุดท้าย สำรวจบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอต่อผู้บังคับบัญชาเป็นประจำ จำนวนหนังสือของห้องสมุดก็อาจจะไปคลาดเคลื่อนมาก

อีกประการหนึ่ง หนังสือในห้องสมุดส่วนมากจะเป็นหนังสือเก่าและชำรุด ฉะนั้นหนังสือที่ใช้ประโยชน์เต็มที่ยังมีจำนวนน้อย บรรณารักษ์ควรจัดหนังสือเหล่านี้แยกไว้และไม่ลงทะเบียน ห้องสมุดโรงเรียนส่วนมากจะลงทะเบียนหนังสือที่ระลึกของโรงเรียนหรือเนื่องจากงานต่าง ๆ เป็นการเพิ่มจำนวนหนังสือในสมุดทะเบียน ถ้าจะลงทะเบียนควรมีการแยกบัญชีเฉพาะประเภท

หนังสือที่ควรแยกไว้เฉพาะอีกประเภท คือ หนังสือคู่มือครู เพื่อสะดวกในการใช้ของครูประจำวิชา

หนังสือหมวดสังคมศึกษาศาสนาได้ระดับสูงนั้น เพราะหมวดนี้รวมหลายวิชาไว้ คือ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ส่วนหนังสือคณิตศาสตร์มีน้อย เพราะส่วนมากจะเป็นแบบเรียนหนังสือประเภทการเรียน การสอนไม่ค่อยมีผู้จัดทำมากนัก มีแต่คู่มือในการเฉลยแบบฝึกหัด จำนวนจึงน้อยกว่าหมวดสังคมศึกษา ซึ่งมีเรื่องที่เกี่ยวข้องมาก จึงมีผู้จัดทำพิมพ์มาก ส่วนวารสารนั้นห้องสมุดส่วนมากรับวารสารสำหรับเด็กเป็นจำนวนน้อย ควรรับเพิ่มเติมเพื่อให้เด็กเรียนอ่านอย่างเพียงพอ

ปัญหาเรื่องหนังสือของห้องสมุด เป็นปัญหาที่ต้องปรับปรุงอีกมาก โดยเฉพาะในด้านการจัดหาหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน และคู่มือครู

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาหนึ่งในการดำเนินงานห้องสมุด คือ ปัญหาจำนวนหนังสือ โดยเฉพาะในห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งเป็นที่ปลูกฝังพัฒนาการอ่าน เครื่องมือ คือ หนังสือ [ถ้าห้องสมุดมีหนังสือไม่พอเพียง หรือไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดก็จะประสบกับความล้มเหลว] จากการสำรวจหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนครั้งนี้พบว่า ห้องสมุดยังขาดแคลนอีกมาก , ปัญหานี้จะแก้ไขได้ ถ้าเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานห้องสมุดจะร่วมมือกัน พิจารณาจากปัญหาแล้ว มีข้อเสนอแนะแก่ผู้เกี่ยวข้องตามลำดับ คือ

1. บรรณารักษ์ห้องสมุด
2. ผู้บริหารโรงเรียน
3. ครูประจำวิชา
4. กรมวิสามัญศึกษา
5. ผู้ที่จะทำการวิจัยต่อไป

ข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์ห้องสมุด

1. บรรณารักษ์ควรพิจารณาหนังสือในห้องสมุดที่รับผิดชอบว่ามีหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน และ คู่มือครูว่ามีเพียงพอหรือไม่ อย่างน้อยก็ควรพิจารณาจากรายชื่อหนังสือที่เสนอไว้ในภาคผนวก หรือ "รายชื่อหนังสือที่ควรมีในห้องสมุดโรงเรียน" ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา
2. ก่อนจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดทุกครั้ง ควรได้พิจารณาความเหมาะสมในการจัดซื้อแต่ละหมวด ไม่ควรซื้อตามใจตนเองหรือผู้เสนออื่น ๆ มากเกินไป อาจอาศัยเกณฑ์ที่กล่าวข้างต้นแล้ว เปรียบให้ทั่วทุกหมวด เพื่อจะได้มีหนังสือเป็นสัดส่วนกัน

3. บรรณารักษ์ควรหาโอกาสปรึกษากับครูประจำวิชาต่าง ๆ ถึงความต้องการหนังสือประกอบวิชา เพื่อพิจารณาในการจัดซื้อเป็นบางส่วน จะได้หนังสือที่ใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่า เพราะครูประจำวิชาชอบเข้าใจในเนื้อหาหนังสือวิชานั้น ๆ ได้ดีกว่าบรรณารักษ์ และเป็นการประหยัดเวลาสำหรับบรรณารักษ์ ในการพิจารณาหนังสือแต่ละเล่ม

4. บรรณารักษ์ควรชี้แจงให้ผู้บังคับบัญชาเห็นความจำเป็นในการจัดซื้อหนังสือให้เหมาะสมกับห้องสมุด เพื่ออนุมัติงบประมาณในการนี้อย่างเพียงพอ

5. บรรณารักษ์ควรจัดหนังสือประกอบการเรียนการสอนแต่ละหมวดวิชาบริการแก่ครูและนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อใช้ประโยชน์จากหนังสืออย่างเต็มที่และทราบถึงความบกพร่องในหนังสือหมวดต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวในการพิจารณาจัดซื้อเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะต่อบุคลากรโรงเรียน

1. ควรเข้าใจนโยบายการดำเนินงานห้องสมุด และประโยชน์ของห้องสมุดที่มีต่อการเรียนการสอน
2. ควรจัดให้นักเรียนมีชั่วโมงเรียนในห้องสมุดบ้าง
3. ควรให้สิทธิแก่บรรณารักษ์ในการจัดซื้อหนังสือ และทราบวงเงินที่เป็นงบประมาณของห้องสมุดในการจัดซื้อหนังสือโดยเฉพาะ
4. ควรให้บรรณารักษ์เสนอผลงานและสถิติต่าง ๆ ของห้องสมุดทุกปี

ข้อเสนอแนะต่อครูประจำวิชา

1. ควรร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการพิจารณาจัดซื้อหนังสือแต่ละหมวด เพื่อใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่า
2. ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้าใช้ห้องสมุดและรู้จักกันค่าเพิ่มเติม
3. ควรขอรับรองบรรณารักษ์ในการจัดหนังสือบริการในแต่ละหมวดวิชาให้แก่นักเรียน
4. อาจพิจารณาหนังสือที่จะใช้จากภาคผนวกเล่มนี้ ตามหมวดวิชาต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะกกรมวิสามัญศึกษา

1. การส่งศึกษานิเทศก์ออกสำรวจ และให้คำแนะนำการจัดหาหนังสือในหมวดต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
2. ควรมีศึกษานิเทศก์ฝ่ายห้องสมุดประจำจังหวัด เพื่อสะดวกในการปฏิบัติการ
3. ศึกษานิเทศก์ฝ่ายห้องสมุดประจำจังหวัด ควรจัดห้องสมุดศูนย์กลางตัวอย่าง โดยมีหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนแบ่งเป็นระดับชั้น โดยพิจารณาสถานที่ที่เป็นศูนย์กลางสะดวกต่อผู้ใช้ เปิดบริการให้ครูและนักเรียนใช้ได้
4. การเปลี่ยนแปลงระเบียบการนำเงินบำรุงการศึกษาไปใช้ดำเนินงานห้องสมุดให้มากขึ้น เพื่อการจัดซื้อหนังสือจะได้เพียงพอ
5. ควรให้หน่วยศึกษานิเทศก์จัดพิมพ์รายชื่อนหนังสือที่ควรมีในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาแจกทุกปี เพื่อบรรณารักษ์จะได้ใช้เป็นแนวพิจารณาในการจัดซื้อเข้าห้องสมุด

ข้อเสนอแนะผู้ที่จะทำการวิจัยต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงการสำรวจหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรเท่านั้น ไม่ได้พิจารณาถึงส่วนดีหรือความเหมาะสมของหนังสือ ถ้าจะมีการวิจัยในครั้งต่อไป ควรได้พิจารณาถึงความเหมาะสมด้วย จะได้ข้อมูลที่แน่นอน
2. กลุ่มตัวอย่างในการทำครั้งนี้มีจำนวนน้อย ควรจะได้มีการสำรวจทุกโรงเรียนหรือสำรวจโรงเรียนในส่วนภูมิภาคบ้าง
3. ในการพิจารณาหนังสือที่สอดคล้องกับหลักสูตร ควรพิจารณาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วย
4. การเสนอรายชื่อนหนังสือควรแบ่งเลขหมวดหมู่ไว้ด้วย เพื่อสะดวกแก่บรรณารักษ์ในการทำรายการ
5. การนับรายชื่อนี้เป็นข้อมูล เพื่อได้ผลที่แน่นอนควรนับจำนวนเล่มที่ซ้ำกันไว้ โดยเฉพาะเพื่อผลในการเปรียบเทียบ

บรรณานุกรม

การพัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษา เอกสารสัมมนาศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา ประจำ
ปี 2512 ณ ศูนย์ฝึกอบรมครู กรมวิสามัญศึกษา และสวทศ ส.ศ.น.วส.
34/2512, (หน้า 4) นับจำนวนหน้าไม่ได้.

จำนวน คลองการเขียน "หนังสืออ่านประกอบ" ประชาศึกษา 7: 408-411
กุมภาพันธ์ 2513.

บรรจง นิवासบุตร "การใช้หนังสือและวัสดุในห้องสมุดประกอบการสอนระดับมัธยมศึกษา" รายชื้อปริญญานิพนธ์และบทความปริยญา มหาวิทยาลัย 2505-2509
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510, 133 หน้า.

พวา พันธุ์เมฆา ปัญหาและความต้องการในการให้บริการห้องสมุดของอาจารย์และ
นักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับปีที่ 2 ในวิทยาลัยครูทั่วประเทศ
ปีการศึกษา 2512 ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
2513, 153 หน้า.

แมนมาศ ขวลิศ "การดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียน" บรรณารักษศาสตร์ชุดมัธยมศึกษา
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย 2511, นับจำนวนหน้าไม่ได้.

_____ "การประชุมเรื่องพัฒนาการห้องสมุดในภาคใต้ของเอเชีย ณ กรุงเคลี
ประเทศอินเดียน ระหว่างวันที่ 3-14 ตุลาคม 2503" จันทร์เกษม 38:
44-59 มกราคม-กุมภาพันธ์ 2504.

_____ ห้องสมุดโรงเรียน โรงพิมพ์ไทยพิชยการ 2499, 274 หน้า.

แมนมาศ ขวลิศ และสิรินทร์ ขวงโชติ คู่มือบรรณารักษศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 2
เกษมบรรณกิจ 2511, 796 หน้า.

รักพร ชังชาดา การดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียน
รัฐบาล กรมวิสามัญศึกษาในส่วนกลาง ปีการศึกษา 2512 ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2513, 237 หน้า.

วิบูลย์เพ็ญ ชัยปาณี และจีระวัฒน์ จักรพันธ์ แนะนำการใช้ห้องสมุด สมาคมห้องสมุด
แห่งประเทศไทย 2503, 39 หน้า.

ศรีทอง สีหาพงศ์ คู่มือครู-บรรณารักษ์ เกมมบรรณกิจ 2513, 192 หน้า.
 ศึกษาธิการ, กระทรวง รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ 11-16 ปี
ณ ศูนย์วัสดุการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 28 พฤศจิกายน ถึง 13 ธันวาคม
2509 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2510, 295 หน้า.
 ศึกษาธิการ, หน่วย กรมวิสามัญศึกษา ห้องสมุดกับการสอบ หน่วยศึกษานิเทศก์
 กรมวิสามัญศึกษา 2509, 147 หน้า.

บรรณานุกรมหนังสือสำหรับห้องสมุดโรงเรียน
มัธยมศึกษา ครูสภา 2514, 108 หน้า.
 สอนง บัณเฑาะ ทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาต่อห้องสมุดโรงเรียน ปริญญาธิพนธ์
 กบ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2503, 52 หน้า.
 สวรรค์ แก้วเหล็ก ปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดของบรรณารักษ์ และผู้ช่วยบรรณารักษ์
ในโรงเรียนฝึกหัดครู และวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2512 ปริญา-
 ธิพนธ์ กศ.ม วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2513, 145 หน้า.
 ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สภาคม การประชุมสามัญประจำปี 2511 วันที่ 16-20
ธันวาคม ณ หอสมุดแห่งชาติ โถกสารหมายเลข ร.12/2511
 อารี สันทนี "บทบาทและหน้าที่ของห้องสมุดในโรงเรียนสาวิศ" เอกสารการสัมมนา
ผู้ทำหน้าที่บรรณารักษ์โรงเรียนสาวิศ พ.ศ.2511 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการ
 ฝึกหัดครู 2511, นับจำนวนหน้าไม่ได้.

Ahlers, Eleanor, "Aids in the Selecting of Library Materials," in Workshop for School Librarians' Library Services and the Curriculum, pp. 24-27. University of Oregon, Oregon, 1956.

Amporn Viravathana, The Development of Comprehensive School Library Service in Thailand, no date, 14pp. typed.

Barnett, Stanley A. and others, Developmental Book Activities and Needs in Thailand, Agency for International Development, New York, 1967, 160 pp.

Brown, Edwin John, Managing the Classroom, Ronald Press Co., New York, 1952, 424 pp.

Douglas, Mary Teresa, The Teacher-Librarian's Handbook, 2nd.ed., American Library Association, Chicago, 1949, 166 pp.

Ellsworth, Ralph E., The School Library, Educational Facilities Laboratories, U.S.A.; 1964, 143pp.

Encyclopedia of Educational Research, 3rd.ed., The Macmillan Company, New York, 1960, 1564 pp.

Encyclopedia of Modern Education, Vol.1, Kennikat Press, New York, 1969, 243pp.

Kamm, Anthony, "Choosing Books for Use in Class," in Book and the Teacher, pp. 84-92. University of London Press, 1966.

Kaser, David, Stone, C.Walter, and Byrd, Cecil K., Library Development in Eight Asian Countries, The Scarecrow Press, New Jersey, 1969, 243 pp.

Mullen, Benet C., "A Survey of Problems Practice and Conditions Affecting the Use of the Library in Instruction in North Central Association Schools in Missouri", Dissertation Abstracts, 28(2):400A. August, 1967.

Palmer, Alice H., Textbook Needs in Thailand 1965-1980, Usom, Bangkok, 1965, 38 pp.

Shores, Louis, Instructional Materials: an Introduction for Teachers, The Ronald Press Company, New York, 1960, 408 pp.

Thaxter, Anne, "Book Selection for the School Library", in Forty-Second Yearbook, pp. 165-175. The University of Chicago, Chicago, 1943,

Walker, Helen M. and Lev, Joseph, Elementary Statistical Methods, H.Holt and Co., New York, 1958, 302 pp.

Ward, G. Reeder, A First Course in Education, 3rd.ed., The Macmillan Company, New York, 1950, 621 pp.

Wilson, Louis Round, " Library in Modern Education," in Education and Libraries, The Shoe String Press, Connecticut, 1966, 344 pp.

Wofford, Azile, The School Library at Work, H.W. Wilson Company, New York, 1959, 256 pp.

ภาคผนวก

รายชื่อหนังสือประกอบการเรียนการสอน ซึ่งจำนวนหนังสือมากกว่า 50 %
มีไว้ โดยเรียงหมวดวิชาและลำดับหน้า ดังนี้

หมวดเบ็ดเตล็ด	หน้า	51
หมวดภาษาไทย	หน้า	54
หมวดภาษาอังกฤษ	หน้า	61
หมวดสังคมศึกษา	หน้า	64
หมวดวิทยาศาสตร์	หน้า	75
หมวดคณิตศาสตร์	หน้า	77
หมวดพลานามัย	หน้า	79
หมวดศิลปศึกษาและศิลปปฏิบัติ	หน้า	80

หมวดเบ็ดเตล็ด

ความรอบตัวของแพรพิทยา แพรพิทยา 2501, 1280 หน้า.

กึกกฤษฎี ปราโมช, ม.ร.ว. เก็บเล็กผสมน้อย กลังวิทยา 2502, 2 เล่ม.

ปัญหาประจำวัน 4 ชุด กาวหนา 2507, 71 เล่ม.

จันทร์ ศิริบุญรอด ทานทราบใหม่ ฉบับรวมเล่ม พิมพ์ครั้งที่ 2 ศิริบุญรอด 2503, 283 หน้า.

ประมวลความรู้ฉบับนักเรียน อุดมศึกษา 2508, 406 หน้า.

ชนมสวัสดิ์ ชมพูนท, ม.ร.ว. แนะวิธีเรียนเก่งและเสริมสร้างความจำ อุดมศึกษา 2511, 352 หน้า.

คำทรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้า ชุมนุมนิพนธ์ กองการพิมพ์สาธิตกษัตริย์ 2500, 608 หน้า.

นิทานโบราณคดี บรรณาการ 2509, 634 หน้า.

ประวัติบุคคลสำคัญ แพรพิทยา 2496, 302 หน้า.

ทักษิณา สนวนานท์ ชีวประวัติบุคคลสำคัญของโลก รวมสาส์น 2507, 700 หน้า.

ชมรม สโร ภิกขุ และคนอื่น จักวาลแห่งความรู้ แพรพิทยา 2506, 704 หน้า.

นราธิปพงศ์ประพันธ์, กรมหมื่น วิทยาศาสตร์นามกร แพรพิทยา 2505, 840 หน้า.

นริทรานุวัติกวรงค์, สมเด็จพระเจ้า บันทึกเรื่องความรู้ต่างๆ สมาคมสังกมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2506, 5 เล่ม.

ประยูร พิทยานาค ความรู้รอบตัวฉบับพิเศษ ดำเนินงานหอสมุดกลาง 09 2514, 960 หน้า.

ปราณี เถลิงผล คู่มือแนะแนวในโรงเรียนมัธยม โรงพิมพ์.ส.พ. 2504, 41 หน้า.

เผยแพร่การศึกษา, กอง แนะแนวทางการศึกษาต่อและวิธีเลือกอาชีพ (สำหรับนักเรียนชั้น ป.7 มก.3 มก.6) โรงพิมพ์การศาสนา 2513, 112 หน้า.

พิทยาลงกรณ์, กรมหมื่น ผสมผสาน เกมมบรรณกิจ 2504, 3 เล่ม.

พูนพิภมัย ดิถกุล, ม.จ. ชุมนุมเรื่องนาม เกมมบรรณกิจ 2513, 388 หน้า.

มานิต มานิตเจริญ ความรู้รอบตัว ฉบับของแพรพิทยา แพรพิทยา 2511, 1338 หน้า.

ยุธิษเรีัยร (นามแฝง) เกร็ดจากอดีต รวมสารสัน 2513, 584 หน้า.

_____ รู้ไว้ก็ดี ไทยสัมพันธ์ 2503, 491 หน้า.

_____ รู้ไว้ชัวร์ อนุกรรมการพิมพ์ 2503, 384 หน้า.

ราชบัณฑิตยสถาน สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน ราชบัณฑิตยสถาน 2504,
7 เล่ม.

วิทย์ พินคันเงิน ประมวลสารคดีไทย โอเคียนส์โตร์ 2505, 321 หน้า.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา คู่มือการแนะแนวสำหรับมัธยมศึกษา กุรุสภา 2507, 250 หน้า.

วิสามันศึกษา, กรบ เรื่องนารูของกรมวิสามันศึกษา กุรุสภา 2510, 64 หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กองเผยแพร่การศึกษา การแนะแนวในประเทศไทยและต่าง-
ประเทศ กุรุสภา 2506, 62 หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กองเผยแพร่การศึกษา คู่มือแนะทางศึกษา กุรุสภา 2510,
43 หน้า.

_____ บทความแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพ
โรงพิมพ์.ส.พ. 2507, 95 หน้า.

ส. ศิวรักษ์ หนังสือสนุก สมาคมสังคมนาศาสตร์แห่งประเทศไทย 2508, 199 หน้า.

สงวน อ้นคง สิ่งแรกในเมืองไทย แพรพิทยา 2502, 3 เล่ม.

สมพงษ์ เกรียงไกรเพชร ห้องสมุด ผ่านฟ้าพิทยา 2508, 2 เล่ม.

The Basic Everyday Encyclopedia, The Reference Department of Random House, New York, 1954, 565 pp.

Compton's Pictured Encyclopedia, F.E. Compton & Company, Chicago, 1952, 15 vols.

The Children's New Illustrated Encyclopedia, Collins Clear-Type Press, London, 1955,

Dunham, Franklin, Picture Knowledge J.J. Little & Ives, 1956, 15 vols.

The Encyclopedia Americana, Americana Coporation, New York, 1963, 30 vols.

The Golden Home and High School Encyclopedia, Golden Press, London, 1961, 20 vols.

The Golden Treasury of Knowledge, Golden Press, London, 1960, 16 vols.

How to Do It Encyclopedia, Fawcett, New York, 1961, 16 vols.

Lauwerys, J.A., Odhams Encyclopedia for Children, Odhams Press, London, 1961, 384 pp.

McLonghlin, E.V., The New Book of Knowledge: The Children's Encyclopedia, Grolier Incorporated, New York, 1966, 20 vols.

The New Universal Library, The Caxton Publishing Company Limited, Idaho, 1967, 22 vols.

Newman, James R., The International Encyclopedia of Science, Thomas Nelson, London, 1965, 4 vols.

Onions, C.T., The Oxford Universal Dictionary Illustrated, 3rd. ed. Oxford University Press, London, 1965, 2 vols.

Oxford Junior Encyclopedia, Oxford University Press, London, 1956, 13 vols.

The World Book Encyclopedia, Field Enterprises Educational Corporation, Chicago, 1962, 20 vols.

หมวดภาษาไทย

กฤษณา เทวรักษ์ กาพย์สาธอนนง แพรพิทยา 2509, 370 หน้า.

กาญจนาคนันท์ (นามแฝง) ภูมิศาสตร์วัดโพธิ์ ประศาสน์การพิมพ์ 2509, 831 หน้า.

กำชัย ทองหล่อ หลักภาษาไทย รวมสาสน 2513, 754 หน้า.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ ไกลบ้าน กุรุสภา 2498, 2 เล่ม.

โคลงราบเกียรติ ศิริพงสาร 2496,

150 หน้า.

เงาะป่า โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์

2507, 132 หน้า.

พระราชพิธีสิบสองเดือน คลังวิทยา

2507, 628 หน้า.

พระราชหัตถเลขาของพระพุทธเจ้าหลวง

เกษมบรรณกิจ 2504, 99 หน้า.

รามเกียรติ์ โรงพิมพ์นามงกุฎราช-

วิทยาลัย 2501, 400 หน้า.

เสด็จประพาสต้น กุรุสภา 2504,

106 หน้า.

เสด็จประพาสแหลมมະดาญ กุรุสภา

2506, 253 หน้า.

เจริญ ไชยชนะ ปทานุกรมคำมาตรา เฉลิมบรรณกิจ 2501, 251 หน้า.

เจือ สตะเวทิน ตำรับวรรณคดี คลังวิทยา 2505, 406 หน้า.

ประวัติวรรณคดี กุรุสภา 2509, 293 หน้า.

ภาษาไทยการใช้ภาษาและหลักภาษาสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่1

อักษรเจริญทัศน์ 2510, 232 หน้า.

ภาษาไทยการใช้ภาษาและหลักภาษาสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่2

อักษรเจริญทัศน์ 2510, 224 หน้า.

เจือ สตะเวทิน ภาษาไทยการใช้ภาษาและหลักภาษาสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
อักษรเจริญทัศน์ 2510, 280 หน้า.

วรรณคดีพิศดาร คลังวิทยา 2506, 401 หน้า.

หลักภาษาและการใช้ภาษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 อักษรเจริญทัศน์
2510, 411 หน้า.

ฉันท ขำวิไล ประเพณีราชนคร รวมทั้งของมทรกับนิย รุ่งเรืองธรรม 2501,
829 หน้า.

ฉันทิชัย กระแสสินธุ์ กวีโวหาร โบราณคดี ก้าวหน้า 2503, 583 หน้า.

ฉำ ทองคำวรรณ หลักภาษาไทย โครงการพัฒนาการศึกษา 2505, 125 หน้า.

ฉุน ประภาวิวัฒน์ จดหมายของบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ แพร่พิทยา 2506,
575 หน้า.

ชนม์สวัสดิ์ ชมพูนุท, ม.ร.ว. ชุมนุมสถาปิต กำโกลงและกลีเกื่อนใจ พินยาการ
2512, 222 หน้า.

ชุมนุมภาษาไทยของครูสภา คำบรรยายภาษาไทยชั้นต้น ครูสภา 2513, 421 หน้า.

เชเคย์, ยอร์ช ตำนานอักษรไทย เกษมสุวรรณ 2504, 54 หน้า.

คำรณราชานุภาพ, สมเด็จพระกระษยา ความทรงจำ สบคมสังคมกาศศรแห่งประเทศไทย
ไทย 2505, 460 หน้า.

จดหมายเหตุประกอบเรื่องไกลบ้าน โรงพิมพ์-
พระจันทร์ 2505, 132 หน้า.

ชีวิตและงานของสุนทรภู่ คลังวิทยา 2513,
543 หน้า.

ตำนานเรื่องสามก๊ก บรรหาร 2507, 99 หน้า.

ตำนานละครเรื่องอิเหนา ป.พินาการพิมพ์

ชนบุรี 2508, 216 หน้า.

นิทานโบราณคดี พิมพ์ครั้งที่ 6 คลังวิทยา
2494, 655 หน้า.

คำรกราชานุกาฬ, สมเด็จพระนเรศวรมหาราช พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา
โอเคียนส์โตร 2505, 2 เล่ม.

และเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์

สาส์นสมเด็จ กลังวิทยา 2499, 5 เล่ม.

คำรา ณ เมืองโต (นามแฝง) ภาพชีวิตประวัติดนตรี ไทยวัฒนาพานิช 2506,
 ไม่ปรากฏจำนวนหน้า.

ภาพจิตร-วรรณคดีไทย ไทยวัฒนาพานิช 2511,

117 หน้า.

ภาษากิรมย์ ไทยวัฒนาพานิช 2507, 3 เล่ม.

เล่าเรื่องขุนช้างขุนแผน ไทยวัฒนาพานิช 2504,

478 หน้า.

เล่าเรื่องพระอภัยมณี นิทานกลอนวรรณกรรมเอกของ

สุนทรภู่ ไทยวัฒนาพานิช 2497, 531 หน้า.

ท. เลียงพิบูลย์ (นามแฝง) กฎแห่งกรรม กระทรวงศึกษาธิการ 2512, 2 เล่ม.

ทำดีได้ก็ ทำชั่วได้ชั่ว กุรุสภา 2512, 2 เล่ม.

น.ม.ส. (นามแฝง) จดหมายจางวางหว่า กลังวิทยา 2512, 134 หน้า.

นราธิปพงศ์ประพันธ์, กรมหมื่น วิทยาวรรณกรรม แพร่พิทยา 2514, 1042 หน้า.

นาค ใจอารีย์ อันเนื่องมาแต่วรรณคดี กุรุสภา 2507, 275 หน้า.

ประจักษ์ ประภาพิตยากร นามานุกรมขุนช้าง-ขุนแผน ไทยวัฒนาพานิช 2508,

330 หน้า.

ประชุมพงศาวดาร กุรุสภา 2507, 13 เล่ม.

ประชุมเพลงยาวฉบับหอสมุดแห่งชาติ กลังวิทยา 2507, 423 หน้า.

ประพัฒน์ ศรีณรงค์ ชีวิตประวัติกวีไทย กลังวิทยา 2499, 512 หน้า.

ชีวิตและงานของ น.ม.ส. กลังวิทยา 2504, 535 หน้า.

ประพัฒน์ ตรีณรงค์ ชีวิตและงานของเสฐียรโกเศศ แพร่พิทยา 2506, 504 หน้า.

ประวัติและงานของสมเด็จพระยาองค์เจ้าสุวภา
อุดมศึกษา 2505, 632 หน้า.

และสงฆ อังก สารานุกรมวรรณคดี โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์
2505, 618 หน้า.

ประยูร พิศุนาคะ ชีวิตและงานของศรีปราชญ์-สุนทรภู่ หอสมุดกลาง 09 2514,
366 หน้า.

รักในวรรณคดี หอสมุดกลาง 09 2512, 330 หน้า.

ประสพ ทวีโชค ชีวประวัติจอมแก้วเอกศรีปราชญ์ จำเริญศึกษา 2496, 238 หน้า.

ปีย์ บาลากุล,ม.ด. โรงพิมพ์พระจันทร์ 2514, 59 หน้า.

เปลื้อง ณ นคร แบบเรียงความชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไทยวัฒนาพานิช 2504, 117 หน้า.

ประวัติวรรณคดีไทย ไทยวัฒนาพานิช 2506, 572 หน้า.

ภาษาไทยของท่าน อักษรสัมพันธ์ 2504, 351 หน้า.

มะอบ โปษะภุณณะ หลักภาษาไทย วัฒนาพานิช 2504, 99 หน้า.

พ.ณ ประมวธมารัก-(นายแฝง)- ประวัติคำกลอนสุนทรภู่ อักษรเจริญทัศน์ 2499,
584 หน้า.

สิบสองกวี แพร่พิทยา 2510, 607 หน้า.

พรพรรณ วัชรากัย วรรณคดีที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา มุขนิธิกม. 2511, 459 หน้า.

พระคลัง, เจ้าพระยา(ทน) ราชานิราช อักษรบริรักษ์ 2502, 744 หน้า.

พิทยาลงกรณ์, กรมหมื่น กนกนกร นิยมวิทยา 2503, 210 หน้า.

นิทานเวตาล เจริญธรรม 2506, 388 หน้า.

สามกรุง จัณท์ 2495, 455 หน้า.

พิพิธภัณฑวิจารณ์ แปล ไกรแก้ว คลังวิทยา 2505, 404 หน้า.

พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก, พระบาทสมเด็จพระ กาหลิง รุ่งเรืองธรรม 2501, 1006 หน้า.

รวมเกียรติ คลังวิทยา 2507, 4 เล่ม.

พูนพิศมัย คีตกุ, ม.จ. ชีวิตและงานของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ

รวมสาส์น 2502, 403 หน้า.

ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประมวลพระราชมติและพระบรม-

ราชโองการ บพฉ 2513, 548 หน้า.

มณฑลเทศาภิบาล, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตามใจท่าน วิวัฒนาการ กิจการ

2506, 271 หน้า.

_____ มัทนะพาธา รุ่งเรืองธรรม 2499,
146 หน้า.

_____ กนกนถา โรงพิมพ์พระจันทร์ 2494,
133 หน้า.

_____ สถานิตพระร่วงและการแสดงตำนานเสือป่า
โรงพิมพ์รวมมิตรไทย 2499, 124 หน้า.

ราโชทัย, หบอม นิราศลอนดอน กุศลภา 2504 171 หน้า.

เรื่องอุไร กุศลภา รวมเรื่องเอกของระพีพรรณนาถ อักษรสันพันธ์ 2507, 338 หน้า.

ละออง มีเกรน พจนานุกรมคำศัพท์ เลียงเชียงจงเจริญ 2504, 1395 หน้า.

เด็กหลานภักดิ์, พระบาทสมเด็จพระพุทธ ขุนช้าง ขุนแผน - กุศลภา - 2493, 992 หน้า.

_____ สังข์ทอง โรงพิมพ์พระจันทร์ 2497,
273 หน้า.

วรเวทย์พิสิฐ, พระ วรรณคดีไทย กุศลภา 2496, 193 หน้า.

วิจิตรมาตรา, ขุน ภูมิศาสตร์สุนทรภู่ รวมสาส์น 2513, 375 หน้า.

_____ ลักษณะและวิวัฒนาการของภาษาไทย สาส์นชวรงค์ 2511,
147 หน้า.

_____ สำนวนไทย รวมสาส์น 2513, 651 หน้า.

วิทย์ กิระศรียานนท์ วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ สมาคมภาษาและหนังสือ 2504,
312 หน้า.

ศรีสุนทรโวหาร, อยุธยา ภาษาไทยภาค1-2 คลังวิทยา 2504, 2 เล่ม(790,655หน้า)
กติกปากร, กรม ขนช้าง ขนแผน คุรุสภา 2505, 992 หน้า.

ประชุมโคลงโลกนิติ ฉบับหอสมุดแห่งชาติ อักษรบริกา 2506,
316 หน้า.

กีกษาริการ, กระทรวง กรมวิชาการ คู่มือครูวิชาภาษาไทย การประพันธ์ คุรุสภา
2507, 100 หน้า.

จดสารภาษาไทย กรุงเทพมหานครพิมพ์ 2501,
176 หน้า.

สงวน อังก ราชาศัพท์ฉบับสมบูรณ์ กาวหนา 2507, 345 หน้า.

สารานุกรมวรรณคดีสากล แพรพิทยา 2506, 712 หน้า.

สมพงษ์ เกรียงไกรเพชร ขนมนมพริกและพระราชประวัติพระนารายณ์ เพลงอักษร
2506, 592 หน้า.

สำนวน งามสุข เกร็ดจากวรรณคดี แพรพิทยา 2507 405 หน้า.

สำเร็จวรรณกิจ, หลวง ตัวอย่างเรียงความและย่อความ ไทยวัฒนาพานิช 2513,
164 หน้า.

สุทิวังศ์ พงษ์ไพบูลย์ หลักการไวยากรณ์ไทย - อักษรวิวัฒนา - 2506, 263 หน้า.

สุนทรภู พระอภัยมณี คุรุสภา 2505, 1228 หน้า.

สุลักษณ์ กิวิรักษ์ มาพูดภาษาไทยกันดีกว่า แพรพิทยา 2509, 596 หน้า.

เสนีย์ วิลาวรรณ คู่มือวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 วัฒนาพานิช 2503, 225 หน้า.

หลักและการไวยากรณ์ไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 วัฒนาพานิช 2510,
278 หน้า.

หลักและการไวยากรณ์ไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 วัฒนาพานิช 2510,
167 หน้า.

หลักและการไวยากรณ์ไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 วัฒนาพานิช 2510,
245 หน้า.

- เสงี่ยม คุ่มพวาส จินตนาการของสุนทรภู่ รวมสาส์น 2508, 440 หน้า.
- เสรีบริโกเศศ (นามแฝง) คาของวรรณคดี กลังวิทยา 2509, 384 หน้า.
- _____ รสวรรณคดี กลังวิทยา 2504, 376 หน้า.
- _____ วรรณคดีที่นารุ บรรณาการ 2508, 433 หน้า.
- _____ และนาคะประทีป หิโตประเทศ อุดม 2493, 516 หน้า.
- แสงทอง (นามแฝง) ภาษาและหนังสือ โอเพียนสโตร 2504, 3 เลม.
- อบ ไชยวสุ ภาษาไทยของเรา ท่วงทีไฉนควยวิธิลลแหลม ราวหนา 2505, 464 หน้า.
- _____ สะกดใหถูกทวมพจนานกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน อนันต์การพิมพ์ 2513, 679 หน้า.
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา หลักภาษาไทย ไทยวัฒนาพานิช 2507, 2 เลม.
- เอื้อ บุษปเกศ หงสกุล เลาเรื่องอิเหนา ไทยวัฒนาพานิช 2506, 440 หน้า.

หมวดภาษาอังกฤษ

จันทร์ ทิริบุรุด ชั้นมูลฐานของการออกเสียงในภาษาอังกฤษ ชัยชนะการพิมพ์
2510, 256 หน้า.

_____ ตำราเรียนภาษาอังกฤษ จากวรรณคดี อุดมศึกษา 2509, 178 หน้า.
บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. คู่มือกรูวิชาภาษาอังกฤษ เรื่องวัฒนธรรมของชาติที่พูด
ภาษาอังกฤษ กรุสภา 2508, 175 หน้า.

มานิจ ชุมสาย, ม.ล. Manich's Advanced English-Thai เฉลิมนิการพิมพ์
2503, 1504 หน้า.

วิชาการ, กรม Five Stories หนังสืออ่านประกอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 พิมพ์ครั้งที่5
กรุสภา 2510, 58 หน้า.

_____ A Haunted House หนังสืออ่านประกอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่3
พิมพ์ครั้งที่2 กรุสภา 2507, 58 หน้า.

_____ A Holiday at Hua Hin หนังสืออ่านประกอบมัธยมศึกษาปีที่2
พิมพ์ครั้งที่9 กรุสภา 2513, 64 หน้า.

_____ Two Thai Stories หนังสืออ่านประกอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่3
พิมพ์ครั้งที่4 กรุสภา 2509, 44 หน้า.

วิทย์ สีวะกริยานนท์ เรียนภาษาอังกฤษนอกตำรา โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์ 2512,
268 หน้า.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมวิสามัญศึกษา จุลสารภาษาอังกฤษ โรงพิมพ์บรรณาร
2502, 108 หน้า.

_____ ประมวลการสอนและคู่มือกรูวิชาภาษาอังกฤษ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กรุสภา 2510, 302 หน้า.

_____ A Practice Book in Oral English for
Lower Matayom Pupils กรุสภา 2504, 160 หน้า.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมวิสามัญศึกษา A Teacher's Guide to English for Thai Students, Book I-III กรุงเทพฯ 1970, 415 หน้า.

เอ็ม.เอ็ม.ซี. (นามแฝง) ตำราพูดภาษาอังกฤษ 75 ชั่วโมง แพร่พิทยา 2511, 815 หน้า.

Courtis, Stuart A. and Carmette Watters, The Golden Book Illustrated Dictionary, Golden Press, New York, 1961, 6 vols.

Derwent, Lavinia, The Children's Picture Dictionary, Collins Sons & Co., London, 1962, unpagged.

Fowler, H.W., A Dictionary of Modern English Usage, Oxford University Press, London, 1962, 742 pp.

Fowler, H.W. and F.G. Fowler, The Concise Oxford Dictionary of Current English, 5th.ed., Oxford University Press, London, 1964, 1584 pp.

Haas, Mary, Thai-English Student's Dictionary, Oxford University Press, London, 1964, 638 pp.

Heaton, J.B., Composition Through Pictures, Longmans, London, 1969, 54 pp.

Homby, A.S., Oxford Progressive English for Adult Learners, 7th. ed., Kirusapha, Bangkok, 1968, 2 vols.

Homby, A.S. and others, The Advanced Learner's Dictionary of Current English, 12 imp., Oxford University Press, London, 1960, 1527 pp.

Richards, I.A., English Through Pictures, Pocket Books Inc., New York, 1955, 286 pp.

Shane, Harold G. and others, Using Good English, 2nd. ed., Laidlaw Brothers, 1964, 12 vols.

So Sethaputra, New Model English-Thai Dictionary, 4th. ed., Thai Watana Panich, Bangkok, 1970, 2 vols.

_____, New Model Thai-English Dictionary Desk Edition, So Sethaputra's Press, Bangkok, 1965, 2 vols.

Thorndike, E.L., Junior Dictionary, Doubleday & Company, 1965, 784 pp.

Webster's New Twentieth Century Dictionary of the English Language,
The World Publishing Co., New York, 1968, 2129 pp.

Webster's New World Dictionary of American Language, The World Publishing
Company, New York, 1956, 1724 pp.

หมวดสังคมศึกษา

กฎหมายตราสามดวง ครุสภา 2505, 327 หน้า.

กมล เกตุศิริ ฝรั่งอยู่เมืองไทย โอเคียนสโตร 2507, 727 หน้า.

กาญจนาภักดิ์ (นามแฝง) ภูมิศาสตร์วัดโพธิ์ ประพาสกน 2509, 831 หน้า.

การทางประเทศ, กระทรวง ขอเท็จจริงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับ
กัมพูชา โรงพิมพ์กระทรวงกลาโหม 2504, 567 หน้า.

_____ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหประชาชาติ โรงพิมพ์การศาสนา
2508, 58 หน้า.

_____ ญี่ปุ่นในยศวินนาการ กระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น
2513, 117 หน้า.

เกษม บุญศรี ประเพณีทำบุญเนื่องในพระพุทธศาสนา ครุสภา 2504, 261 หน้า.

เกรียงศักดิ์ พิทยานะ ไทย 5 ยุค หอสมุดกลาง oy 2512, 608 หน้า.

ชจักษ์ บุรุษพัฒน์ การเมืองและพรรคการเมืองของไทย โรงพิมพ์บางสะพาน ชนบุรี
2511, 234 หน้า.

ชาวสารออเมริกัน, สำนัก สมุดภาพพุทธจริยาประวัติ สำนักชาวสารออเมริกันกรุงเทพฯ
2500, 184 หน้า.

เขียน ชีระวิทย์ นโยบายต่างประเทศจีนคอมมิวนิสต์, สมาคมสังคมนศาสตร์แห่งประเทศไทย
2511, 209 หน้า.

_____ นโยบายต่างประเทศญี่ปุ่น สมาคมสังคมนศาสตร์แห่งประเทศไทย
2511, 145 หน้า.

_____ วิวัฒนาการการปกครองของญี่ปุ่น แพรพิทยา 2511, 327 หน้า.

คณะราษฎร (นามแฝง) ประเพณีและพิธีสำคัญของไทย เสริมวิทย์บรรณาการ 2512,
389 หน้า.

การเนกี, เคล ชีวิตพิสดารของบุรุษเรือนาม แปลโดย อาษา ขอจิตต์เมตต์
รวมสาสน 2512, 580 หน้า.

_____ ลีนคอล์นมหาบุรุษ แปลโดย อาษา ขอจิตต์เมตต์ สำนักพิมพ์ขอจิตต์เมตต์
2494, 776 หน้า.

- ฉีกฤทธิ ปราโบช, ม.ร.ว. ฉากุณิปป กาวหนา 2504, 366 หน้า.
- ฉกเขมร กาวหนา 2506, 222 หน้า.
- ฝรั่งกัณดินา กาวหนา 2505, 226 หน้า.
- พมาเสียเมือง กาวหนา 2512, 276 หน้า.
- เมืองไทยในสังคมโลก ประพันธ์สาส์น 2510, 425 หน้า.
- จักรพรรดิพงศ์, พระ พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
2502, 398 หน้า.
- จันทร์ กิริบุญรอด ผู้พบแผ่นดิน อุดมศึกษา 2508, 630 หน้า.
- จ่านงค์ ทองประเสริฐ พหุศาสตร์ในประวัติศาสตร์จีน สมาคมสังคมศาสตร์แห่ง
ประเทศไทย 2508, 182 หน้า.
- จินดา เทียมเนบ ชลสมมติของไทย กรุสภา 2511, 197 หน้า.
- จุลจักรพงษ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า เกิดวังปารุสก์ คลังวิทยา 2507,
3 เล่ม.
- เจ้าชีวิต คลังวิทยา 2505, 753 หน้า.
- เจริญ ไชยชนะ ประวัติศาสตร์ไทย เกษมบรรณกิจ 2506, 672 หน้า.
- ประวัติศาสตร์สากลสมัยกลาง คลังวิทยา 2513, 604 หน้า.
- ประวัติศาสตร์สากลสมัยโบราณ คลังวิทยา 2513, 606 หน้า.
- ประวัติศาสตร์สากลสมัยปัจจุบัน คลังวิทยา 2509, 670 หน้า.
- ประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่ คลังวิทยา 2509, 2 เล่ม.
- ประวัติศาสตร์เอเชีย เกษมบรรณกิจ 2507, 606 หน้า.
- ณ ประภาวิวัฒน์ จดหมายของบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ แพรพิทยา 2506,
575 หน้า.
- วันสำคัญทางพหุศาสตร์ แพรพิทยา 2510, 220 หน้า.
- ช. ใจเปี่ยม ความเป็นมาแห่งศาสนาของโลก สื่อการกา ชนบุรี 2508, 442 หน้า.
- ชนม์สวัสดิ์ ชมพูนท, ม.ร.ว. ประวัติศาสตร์ชาติต่างๆทั่วโลก โรงพิมพ์เอกกิลป์-
การพิมพ์ 2512, 288 หน้า.

ชนม์สวัสดิ์ ชนพูนท, ม.ร.ว. พระราชประวัติ 9 รัชกาลและ 15 พระบรมราชินี
พิทยาการ 2513, 424 หน้า.

ชวน ชนากร ขำสวัญ วันสำคัญของไทยและโลก แพรพิทยา 2507, 810 หน้า.

ชวน อีรวัฒน์ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย กรบสารบรรณ 2504, 221 หน้า.

เชิดชาย เหลาหลา สหประชาชาติ แพรพิทยา 2512, 776 หน้า.

ณรงค์ เกตุทัต ประวัติศาสตร์อเมริกา สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2512,
201 หน้า.

คอคค, วิลเลียม คลิฟตัน ไทย แปลโดย หลวงนิพนธ์นิติสุวรรณ มงคลการพิมพ์
2506, 171 หน้า.

คำรณราชนภาพ, สมเด็จพระพระยา ตำนานการเกณฑ์ทหาร รุ่งเรืองบรรณ 2505,
48 หน้า.

ตำนานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า
โรงพิมพ์พระจันทร์ 2512, 239 หน้า.

ตำนานพระพุทธรูปเจดีย์ แพรพิทยา 2514, 232 หน้า.

เที่ยวเมืองพม่า คลังวิทยา 2499, 634 หน้า.

ไทยรบพม่า ฉบับรวมเล่ม คลังวิทยา 2505,
807 หน้า.

นิทานโบราณคดี พิมพ์ครั้งที่ 6 คลังวิทยา
2494, 655 หน้า.

นิราศนครวัด แพรพิทยา 2514, 231 หน้า.

พระราชประวัติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
คุรุสภา 2503, 223 หน้า.

พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ 2
คุรุสภา 2505, 248 หน้า.

ดิเรก จัณนาม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สภากมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย
2509, 2 เล่ม.

_____ ไทยกับสงครามโลกครั้งที่ 2 สื่อการค้า ธนบุรี 2510, 2 เล่ม.
ศรี อภัยกุล ของดีในประวัติศาสตร์และโบราณคดี รุ่งวัฒนา 2513, 524 หน้า.

_____ ประวัติเมืองสำคัญ บรรณาการ 2494, 527 หน้า.

_____ เมืองทองของไทย คลังวิทยา 2497, 491 หน้า.

ท.เลียงพิบูลย์ (นามแฝง) กฎแห่งกรรม กระทรวงศึกษาธิการ 2512, 2 เล่ม.

_____ ทำดีได้ก็ ทำชั่วได้ชั่ว กุรสภา 2512, 2 เล่ม.

ทรงกรี อัจอรณ การแก้ไขสนธิสัญญาว่าด้วยสิทธิวิสภาพนอกอาณาเขตกับประเทศมหาอำนาจ
ในรัชกาลที่ 6 สภากมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2506, 357 หน้า.

ทวน วิริยาภรณ์ พุทธศาสนากวหน่า ป.พิศนาคะการพิมพ์ 2506, 494 หน้า.

ทวิช สุภาภรณ์ ประวัติศาสตร์ไทย ชอบ-เขมร อักษรสัมพันธ์ 2508, 832 หน้า.

ทวี มุขธระโกษา พระมหากษัตริราชเจ้า แพรพิทยา 2506, 844 หน้า.

ทักษิณา สวานนนท์ ชีวประวัติบุคคลสำคัญของโลก รวมสาส์น 2507, 700 หน้า.

ทิพากรวงศ์, เจ้าพระยา พระราชพงศาวดารรัชกาลที่ 1 กุรสภา 2503, 133 หน้า.

_____ พระราชพงศาวดารรัชกาลที่ 2 กุรสภา 2504, 206 หน้า.

_____ พระราชพงศาวดารรัชกาลที่ 3 กุรสภา 2504, 2 เล่ม.

_____ พระราชพงศาวดารรัชกาลที่ 4 กุรสภา 2504, 2 เล่ม.

เทพนัคดา (นามแฝง) พระราชวงศ์อังกฤษ คลังวิทยา 2506, 380 หน้า.

_____ ราชินิกุลอังกฤษ ไทยมิตรการพิมพ์ 2509, 497 หน้า.

ไถยน้อย (นามแฝง) 70 อาชีพ แพรพิทยา 2506, 648 หน้า.

_____ 50 คนสำคัญของไทย แพรพิทยา 2503, 644 หน้า.

ธนาคารทหารไทย กษาปณ์ไทย ไทยวัฒนาพานิช 2506, 50 หน้า.

ธรรมทาส พานิช พระแก้วมรกตของไทย แพรพิทยา 2513, 167 หน้า.

นราธิปประพันธ์พงศ์, พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระ พระราชพงศาวดารพม่า กุรสภา
2505, 7 เล่ม.

- นาคะประทีป (นามแฝง) ราชทินนาม แพร่พิทยา 2503, 301 หน้า.
- นายหนวย (นามแฝง) หมอบลัดเลกับกรุงสยาม รัชการมฤ 2508, 461 หน้า.
- บริษัทบุรีรัตน์, หลวง โบราณคดี โรงพิมพ์เจริญธรรม 2503, 415 หน้า.
- _____ พระพุทธรูปปางต่างๆ โรงพิมพ์พระจันทร์ 2500, 133 หน้า.
- บริหารเทพธานี, พระ ประวัติศาสตรไทย ประจักษ์วิทยา 2512, 2 เล่ม.
- บุญช่วย กรีสวัสดิ์ ชาวเขาในไทย โอเคียนสโตร์ 2506, 610 หน้า.
- _____ ไทยสิบสองปันนา โรงพิมพ์รับพิมพ์ 2498, 626 หน้า.
- _____ 30 ชาติในเชียงราย โรงพิมพ์รับพิมพ์ 2498, 724 หน้า.
- บุญมา เกิดสว่าง มหาสงครามโลกครั้งที่ 2 โอเคียนสโตร์ 2505, 651 หน้า.
- บุญนาค พัทธมเดช พระปรีชาญาณของรัชกาลที่ 5 หอสมุดกลาง 09 2514, 392 หน้า.
- ประพัฒน์ กรีนรงค์ เกร็ดประวัติศาสตรไทย อุดมศึกษา 2507, 507 หน้า.
- ประพันธ์กร (นามแฝง) เทมูยีน (จอมจักรพรรดิเย่งกีตซาน) เขมมบรรณกิจ 2498, 537 หน้า.
- ประยุทธ์ สิทธิพันธ์ เกาแผ่นดิน นิยมวิทยา 2504, 958 หน้า
- _____ ตามรอยบาทพระพุทธรูปเจ้าหลวง สยาม 2514, 644 หน้า.
- _____ ยุคมหาราชและวีรสตรี - โรงพิมพ์พิมพ์การพิมพ์ 2507, 888 หน้า.
- _____ ราชสำนักไทย คลังวิทยา 2505, 660 หน้า.
- _____ สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก จ.วิทยา 2503, 566 หน้า.
- _____ สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย คลังวิทยา 2506, 516 หน้า.
- ประยูร พิธนาคะ เจ้าฟ้าธรรมมาธิเบศร์ หอสมุดกลาง 09 2512, 388 หน้า.
- _____ ประวัติศาสตร์กษัตริย์ไทย 9 รัชกาล เขมมบรรณกิจ 2500, 470 หน้า.
- _____ สมเด็จพระเจ้าตากสิน หอสมุดกลาง 09 2513, 2 เล่ม.
- _____ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช หอสมุดกลาง 09 2513, 467 หน้า.
- _____ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ หอสมุดกลาง 09 มปป., 479 หน้า.

ประยูร พิณนาคะ หาสิบเจ้าพระยาแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ คลังวิทยา 2505, 632 หน้า.

ประสาท หลักกิลา หนังสืออ่านประกอบวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 "ประเทศ-เพื่อนบ้านของเรา" โรงพิมพ์กิ่งเพชร 2503, 169 หน้า.

ประเสริฐอักษรนิติ์ กำเนิดการชาวกรุงเก่า คลังวิทยา 2507, 472 หน้า.

ปัญญานันทะภิกขุ พุทธศาสนากับชีวิตประจำวัน ทวน วิริยาภรณ์ 2507, 487 หน้า.

ปิ่น มาลากุล, ม.ล. วัฒนธรรม โรงพิมพ์พิทยาลัคน์สวนสุนันทา 2514, 143 หน้า.

ปีย์ มาลากุล, ม.ล. มารยาทไทย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2507, 41 หน้า.

แปลก สนธิรักษ์ พิธีกรรมและลัทธิประเพณี ไทยวัฒนาพานิช 2504, 515 หน้า.

_____ เล่าเรื่องพระสิบชาติ รวบรวม 2511, 672 หน้า.

ผนวดี อุตโตทัย งานตามมารยาทและการแต่งกาย เกษมบรรณกิจ 2513, 580 หน้า.

_____ จดหมายจากอังกฤษ เจริญธรรม 2510, 480 หน้า.

_____ มารยาทงาม สมหมายการพิมพ์ 2513, 438 หน้า.

พิทยาลภพฤติยากร, กรมหมื่น ปาฐกถาเรื่องสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าเธอและพระประวัติลูกเธอ คุรุสภา 2506, 268 หน้า.

พิชาน แจมจรัส ราชวลี ผ่านฟ้าพิทยา 2509, 984 หน้า.

_____ สงครามในประวัติศาสตร์ไทย ผ่านฟ้าพิทยา 2508, 976 หน้า.

พุทธทาสภิกขุ พุทธประวัติสำหรับเยาวชน มงคลการพิมพ์ 2504, 310 หน้า.

พูนพิศมัย คึกกุล, ม.จ. ชีวิตและงานของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าเธอ รวบรวม 2502, 403 หน้า.

_____ ชีวิตนักเขียน คลังวิทยา 2502, 205 หน้า.

_____ พิธีของทุกคน เกษมบรรณกิจ 2504, 64 หน้า.

_____ โลกเก่าโลกใหม่ ดาวหนา 2505, 460 หน้า.

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ พระเทพเจ้าศรีสุริยราช คุรุสภา 2507, 47 หน้า.

มนู วัลยะเพ็ชร พจนานุกรมภูมิศาสตร์ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2508,
242 หน้า.

รทชมันต์พิทยสถาน อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน โรงพิมพ์พระจันทร์
2507, 4 เล่ม.

ละออง ศรีสุคนธ์ ชีวประวัติบุคคลทั่วอย่างของไทย ไทยมิตร 2504, 741 หน้า.

_____ เที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด คังวิทยา 2508, 2 เล่ม.

เลียง ไชยกาล เนห์รุ เขมบรรณกิจ 2502, 485 หน้า.

วิจิตร วรรณกรรม สมเด็จพระนเรศวรมหาราช อักษรปริการ 2499, 416 หน้า.

วิจิตรมาตรา, ชุม หลักไทย สาส์นสวรรค์ 2510, 271 หน้า.

วิจิตรวาทการ, หลวง ของดีในอินเดีย วรรณะวิบูลย์ 2497, 455 หน้า.

_____ ประมวลเรื่องชนชาติไทย โรงพิมพ์คามงกุฎราชวิทยาลัย
2513, 226 หน้า.

_____ ประวัติศาสตร์สากล รุ่งเรืองรัตน์ 2514, 11 เล่ม.

_____ ศาสนาสากล ศ.ธรรมภักดี 2494, 5 เล่ม.

วิชาการ, กรม คู่มือครูประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงพิมพ์การศาสนา 2505, 136-หน้า.

_____ หนังสืออ้างอิงวิชาภูมิศาสตร์ "มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม" ครูสภา 2505,
167 หน้า.

_____ หนังสืออุเทศวิชาภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป ประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น
ครูสภา 2506, 144 หน้า.

_____ อาชีพชาวไทย ครูสภา 2508, 89 หน้า.

วิทย์ พินกันเงิน ความเป็นมาของมนุษยชาติ โอเคียนสโตร์ 2503, 408 หน้า.

_____ รู้จักกับเพื่อนร่วมโลก ฉบับที่ 1 ชาวทวีปเอเชีย ไทยวัฒนาพานิช
2508, 78 หน้า.

_____ รู้จักกับเพื่อนร่วมโลก ฉบับที่ 2 ชาวทวีปยุโรปอเมริกา ไทยวัฒนาพานิช
2508, 73 หน้า.

วิเทศกรณีย์ (นามแฝง) เมื่อโตโจถูกแขวนคอ ศิลปบรรณาการ 2508, 742 หน้า.

อัจฉริยะบุรุษและอัจฉริยะสตรี พี.เอ.เอน 2508, 792 หน้า.

วิลาศ มณีวัต โฉมหน้าอเมริกา กาวหนา 2505, 599 หน้า.

โฉมหน้าอันแท้จริงของญี่ปุ่น นครเชนบุคส์โตร 2495, 499 หน้า.

ญี่ปุ่นใหม่ กาวหนา 2503, 602 หน้า.

ลัมแอลอนคอน คลังวิทยา 2503, 422 หน้า.

กรีนมม สิ่งทอง พระราชพิธีของกบฏไทย โอเคียนส์โตร 2505, 728 หน้า.

กรีนวิสารวาทา, พระยา ประเทศไทย พ.ศ.2509 สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี
2509, 730 หน้า.

ศิลปากร, กรม ลัทธิธรรมนิยมต่างๆ คุรุสภา 2504, 2 เล่ม.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรงวิชาการ เที่ยวรอบโลก ตอนเที่ยวยุโรป คุรุสภา
2507, 50 หน้า.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมวิสามัญศึกษา คู่มือครูวิชาภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและ
ตอนปลาย คุรุสภา 2513, 247 หน้า.

จุดสารสังคมศึกษา ประมวลการสอนมัธยมศึกษา
ปีที่1-3 การช่างวุฒิศึกษา ชนบุรี 2505, 116 หน้า.

ส. พลายน้อย (นามแฝง) ชาวต่างชาติในประเทศไทย รวมสารสัน 2505,
463 หน้า.

ส. ศิวรักษ์ ประวัติศาสตร์จีน กิ๊วพร 2511, 300 หน้า.

สงวน อังก ประมวลบุคคลสำคัญของชาติไทย กาวหนา 2506, 555 หน้า.

สัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศไทยกับนานาประเทศ แพร่พิทยา 2504,
476 หน้า.

สารานุกรมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทย เกษมบรรณกิจ 2514, 4 เล่ม.

สมชัย อนุมานราชอน การทูตของไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา โรงพิมพ์ไทยเชม
2493, 171 หน้า.

สมพงษ์ เกรียงไกรเพชร ขนมนิพนธ์และพระราชประวัติพระนารายณ์ เพลงอักษร
2506, 592 หน้า.

ประเพณีต่างชาติและเรื่องนารุ แพรพิทยา 2505, 544 หน้า.

ประเพณีไทยโบราณ แพรพิทยา 2505, 796 หน้า.

ประเพณีไทยและเรื่องนารุ เพลงอักษร 2507, 728 หน้า.

ปฐนียสถาน โบราณวัตถุไทย และตำนานทางศาสนาของไทย
แพรพิทยา 2506, 472 หน้า.

มหาราชและผู้มีชื่อเสียง แพรพิทยา 2503, 352 หน้า.

สมโรจน์ สวัสดิ์กุล สายธารแห่งประวัติศาสตร์ มงคลการพิมพ์ 2504, 285 หน้า.

สวัสดิ์ ภูมิรัตน์ เพื่อนบ้านของเรา ไทยวัฒนาพานิช 2505, 447 หน้า.

สวาท เสนาณรงค์ คู่มือการสอบภูมิศาสตร์ ครูสภา 2510, 260 หน้า.

ภูมิศาสตร์ประเทศไทย ไทยวัฒนาพานิช 2512, 224 หน้า.

สวามี สัตยานันท์ มหาत्मคานธี แพรพิทยา 2513, 427 หน้า.

สอ สัจจวาที ความรู้เรื่องเมืองสยาม ประพาสกการพิมพ์ 2508, 812 หน้า.

สังข์ พัทธโนทัย ของดีในประวัติศาสตร์ คลังวิทยา 2499, 564 หน้า.

เที่ยวอินเียบ พิมพ์ครั้งที่ 2 คลังวิทยา 2499, 646 หน้า.

เรื่องของเอเซีย ฉบับปรับปรุงจนถึงปัจจุบัน แพรพิทยา 2514,

3 เล่ม.

สิริ เปรมจิตต์ โฉมหน้าของเอเซียในปัจจุบัน โอเคียนสโตร 2504, 488 หน้า.

ประวัติรัฐธรรมนูญไทย ประจักษ์วิทยา 2511, 911 หน้า.

องค์การสหประชาชาติของคนทุกคน ส.ธรรมภักดิ์ 2496, 2 เล่ม.

สุชีพ ปุณฺณภาพ ประวัติศาสตร์ศาสนา รวบสาสน 2511, 544 หน้า.

เสริญ พันธรังษี ความพินาศของโตเกียว โอเคียนสโตร 2495, 496 หน้า.

สมัยพระปิยมหาราช เพลงอักษร 2505, 583 หน้า.

เสฐียรโกเศศ (นามแฝง) ชีวิตชาวไทยสมัยก่อน บรรณาการ 2512, 239 หน้า.

ครู-สารท สภากรมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2506,
311 หน้า.

ประเพณีเก่าของไทย กิลปฉกักร 2500, 644 หน้า.

ประเพณีเนื่องในการเกิดและประเพณีเนื่องในการตาย
สภากรมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2505, 296 หน้า.

ปลูกเรือน-แต่งงาน (ประเพณีเกี่ยวกับชีวิต) สมาคม
สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2507, 305 หน้า.

ลัทธิของเพื่อน อุดม 2496, 420 หน้า.

วัฒนธรรมและประเพณีต่างๆของไทย คลังวิทยา 2514,
613 หน้า.

เสฐียร โพธิ์นันทะ ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา บรรณาการ 2513, 615 หน้า.

เสถียร กุโธภ ประวัติการลูกเสือไทย ครูสภา 2504, 492 หน้า.

----- ประวัติศาสตร์ไทย ฉบับพัฒนาการ อักษรเจริญทัศน์ 2508, 2 เล่ม.

แสงทอง (นามแฝง), นิราศรอบโลก ก้าวหน้า 2504, 256 หน้า.

แสงโสม เกษมศรี, บ.ร.ว. บุคคลสำคัญของโลก ไทยวัฒนาพานิช 2513, 164 หน้า.

อนุমানราชชน, พระยา เทศกาลสงกรานต์ อุดม 2497, 222 หน้า.

พิธีกรรมและลัทธิประเพณี ไทยวัฒนาพานิช 2504, 304 หน้า.

วิจารณ์เรื่องประเพณีทำศพ โรงพิมพ์พระจันทร์ 2483,

2 เล่ม.

อายะคา กิรินกุล พระยากัดยามไมตรี ชีวิตประวัติของคร.ปราณสีส ปี.แซร์ ก้าวหน้า
2514, 459 หน้า.

อาษา ขจิตต์เมตต์ ประวัติพระพุทธเจ้า สื่อการค้า ขนบุรี 2507, 670 หน้า.

อรุณันท์ วิริยะบุรณะ ประเพณีไทยฉบับพระมหาราชครู ประจักษ์วิทยา, 2509,
872 หน้า.

โอภาส เสวีกุล ไทยกับสงครามโลกครั้งที่ 1 เกษมบรรณกิจ 2511, 328 หน้า.

Government of Thailand, Thailand, Government House Printing Office,
Bangkok, 1968, 727 pp.

Mc.Nally, Rand, World Atlas, Pocket Book Inc., U.S.A., 1951, 176 pp.

Our Wonderful World, Spencer Press Inc., U.S.A., 1957, 18 vols.

หมวดวิทยาศาสตร์

กนก จันทรขจร คู่มือดูดาว สหิการการพิมพ์ 2508, 233 หน้า.

กึกกฤษี ปราโมช, ม.ร.ว. หวงมหรณพ กาวหนา 2512, 268 หน้า.

จันตรี ศิริบุญรอด ประวัติวิทยาศาสตร์ คือการคำ ขนบุรี 2504, 236 หน้า.

วิทยาศาสตร์วิทยาการ อุดมศึกษา 2508, 2 เล่ม.

จินดา เทียมเบช ชลสมบัติของไทย หนังสืออ้างอิงวิชาวิทยาศาสตร์แขนงชีววิทยา

กรมวิชาการ 2511, 197 หน้า.

คำเกิง เสพธรรม เทียบดวงจันทร์ โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ 2512, 184 หน้า.

บุญส่ง เลขะกุล เที่ยวป่า โอเคเอ็นสโตร 2505, 357 หน้า.

ปรีชา อมาตยกุล คำแนะนำวิธีสอนวิทยาศาสตร์เบื้องต้น วิทยานันท์ 2501,

162 หน้า.

พิชัย วาสนาสง เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับบอลลูน คุรุสภา 2512, 120 หน้า.

พิมพ์ กลกิจ แปล คู่มือการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ยูเนสโก 2508, 461 หน้า.

วิชาการ, กรม คู่มือครูวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คุรุสภา 2507, 389 หน้า.

คู่มือครูวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คุรุสภา 2505, 161 หน้า.

วิทยาศาสตร์พัฒนา หนังสืออ่านประกอบวิชาวิทยาศาสตร์สำหรับชั้นมัธยม

ศึกษาตอนต้น คุรุสภา 2510, 6 เล่ม.

วิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย, สมาคม ประมวลความรู้เกี่ยวกับการสอนวิทยาศาสตร์

อักษรเจริญทัศน์ 2499, 296 หน้า.

สารานุกรมวิทยาศาสตร์ อักษรเจริญทัศน์

2508, 250 หน้า.

วิรุฬห์ สุวรรณกิติ หนังสืออุเทศวิทยาศาสตร์ทั่วไปชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงพิมพ์.ส.พ.

2505,

สิงห์โต ปุกหุต ดาราศาสตร์ง่ายๆ ไทยวัฒนาพานิช 2507, 103 หน้า.

ประวัติดาราศาสตร์ย่อ ไทยวัฒนาพานิช 2507, 78 หน้า.

The Book of Popular Science, Grolier Incorporated, New York, 1963,
10 vols.

Eltting, Mary, Why? What? Where?: Answer to 300 Questions Children Ask, Odhams Press Limited, London, 1959, 153 pp.

Parker, Bertha Morris, The Golden Book of Science for Boys and Girls,
Golden Press, New York, 1956,

หมวดคณิตศาสตร์

- ประยงค์ บุญงกล หนังสือประกอบการเรียนวิชาพีชคณิต มัธยมศึกษาปีที่ 1 ครูสภา
2508, 246 หน้า.
- ประสงคจรรยา, ชน คู่มือเลข-พีชคณิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไทยวัฒนาพานิช
2505, 279 หน้า.
- _____ คู่มือเลข-พีชคณิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไทยวัฒนาพานิช
2506, 383 หน้า.
- _____ คู่มือเลข-พีชคณิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไทยวัฒนาพานิช
2506, 379 หน้า.
- ด้อยาง กัมระภา หลักการพิสูจน์เรขาคณิต ไทยวัฒนาพานิช 2508, 163 หน้า.
- วิชาการ, กรม คู่มือक्रमมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาคณิตศาสตร์มัธยมศึกษาปีที่ 1 ครูสภา
2507, 128 หน้า.
- _____ คู่มือครูประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ครูสภา 2507, 348 หน้า.
- _____ คู่มือครูประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น-วิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ครูสภา 2507,
- _____ หนังสือประกอบการเรียนคณิตศาสตร์ (เรขาคณิต) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ครูสภา 2511, 209 หน้า.
- _____ หนังสือประกอบการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ปฏิบัติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ครูสภา 2511, 180 หน้า.
- _____ หนังสือประกอบการเรียนวิชาพีชคณิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครูสภา
2508, 246 หน้า.
- _____ หนังสืออุเทศวิชาคณิตศาสตร์แผนปัจจุบัน โรงพิมพ์การศาสนา 2507,
102 หน้า.

สลาย โรจนสโรช คู่มือครูประโยชน์มัธยมศึกษาตอนต้นวิชาคณิตศาสตร์ (เฉลยแบบฝึกหัด
เรขาคณิตชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2) กรุงเทพฯ 2507, 158 หน้า.

_____ คู่มือครูวิชาคณิตศาสตร์ กรุงเทพฯ 2508, 78 หน้า.

อารมณ ปุณโณทก และคนอื่นๆ คู่มือคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยาลัยวิชาการ
ศึกษาประสานมิตร 2514,

Adler, Irving, Mathematics, Golden Press, London, 1958, 56 pp.

หมวดพจนานัย

ปรีดา รอดโพธิ์ทอง ตำราบาลเกศบอด กวีพร 2511, 233 หน้า.

พลศึกษา, กรบ คู่มือการปฐมพยาบาล กุรุสภา 2507, 85 หน้า.

_____ คู่มือการสอนพลศึกษาสำหรับชั้นมัธยมศึกษา (คู่มือวิชาพจนานัย)
มงคลการพิมพ์ 2505, 332 หน้า.

_____ คู่มืออนุภาษาด กุรุสภา 2506, 265 หน้า.

วัฒนธรรมแห่งชาติ, สภา บทความเกี่ยวกับเรื่องการกินคืออยู่ที่ (บรรยายทางวิทยุกระจาย
เสียง) โรงพิมพ์ศิริศิลป์ 2498, 161 หน้า.

วิชาการ, กรม คู่มือการประกอบมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาพจนานัย สุขศึกษา กุรุสภา
2511, 138 หน้า.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมวิสามัญศึกษา โครงการสอนวิชาพหุศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น
กุรุสภา 2510, 118 หน้า.

อุทัย พิกุลบุตร กินดีมีสุข โชกชัย เทเวศร์ 2511, 199 หน้า.

_____ กินเพื่อสวย แพรวพิทยา 2513, 349 หน้า.

เฮว้เซอร์ เกทลอค ชีวิตวัฒนา แปลโดย จุฑามาศ (นามแฝง) แพรวพิทยา
2503, 509 หน้า.

หมวดศิลปศึกษาและศิลปปฏิบัติ

กระจำศรี รักตะกนิษฐ คู่มือการอบรมหัตถศึกษา งานครัว โรงพิมพ์การช่างวุฒิสึกษา

ธนบุรี 2503, 59 หน้า.

จงจิตรถนอม คึกกุล, บ.จ. ตำราอาหาร (ประเภทเครื่องจิ้ม เครื่องว่าง) โรงพิมพ์
ไทยสันพันธ์ 2505, 56 หน้า.

จันทร์เจริญ รัชนี้, ม.จ. ตำราอาหารของลาว-หวาน โรงพิมพ์แม่บ้านการเรือน
2507, 596 หน้า.

ชบพู่ เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคนอื่นๆ ตำราตัดเสื้อ กรูสกา 2508, 324 หน้า.

ชลอศรี จิตตกิจ การประดิษฐ์ผ้าเช็ดหน้า โอเคียนสโตร 2509, 93 หน้า.

เต็บ ชุมสาย, ม.ล. ตำราอาหารประจำวัน โรงพิมพ์อเมงแข็ง 2504, 278 หน้า.

ห้องอาหารทางโทรทัศน์ โอเคียนสโตร 2504, 196 หน้า.

ทวีรัชมี ชนาคมน ตำราโภชนาการ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2507, 276 หน้า.

พัฒนาการของเด็กและครอบครัว สมาคมกหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย
ไทย 2514, 378 หน้า.

เทียนจุทา- ฤกษ์สาร ตำราบริการครัวและอาหาร โอเคียนสโตร 2507, 249 หน้า.

นารี นฤมล (นามแฝง) คู่มือแม่บ้านและการเข้าสังคม กาวหนา 2507, 504 หน้า.

ปรางค์ เคนดาวเลื้อ ตำราการจัดดอกไม้สด คลังวิทยา 2506, 200 หน้า.

ผกาวัลดี อุตตโงทย์ มรรยาทงาม สหนaylorพิมพ์ 2513, 438 หน้า.

ภัทรวดี(นามแฝง) ตำราปรุงอาหารญี่ปุ่น ไทย จีน ฝรั่งเศส อุดมศึกษา 2508, 567 หน้า.

มานะ ทองสอดแสง ศึกษาศิลปหลายไทย รวมสาสน 2506, 219 หน้า.

เยื่อน ภานุกัฏ วิธีประดิษฐ์ใบทองเป็นภาชนะ ตามแบบเก่าและใหม่ กรุงเทพฯการพิมพ์
2505, 58 หน้า.

รพาทิมพ์ (นามแฝง) คุณสมบัติกลสตรี แพร์พิทยา 2507, 320 หน้า.

วิทย์ พิณคันเงิน ศิลปกรรมและการช่างของไทย โอเคียนสโตร 2503, 403 หน้า.

สมฤทธิ สุวรรณบล คู่มือการถนอมอาหาร พิมพ์ครั้งที่2 โอเคียนสโตร 2507,
300 หน้า.

สละอิ่งมาศ นวรัตน์, ม.ร.ว. ตำราการจัดดอกไม้สดและประดิษฐ์ของชำร่วย
กาวหนา 2507, 185 หน้า.

สืบพันธุ์พารเลนา โสณกุล, ม.จ. ตำราทำขนมสำหรับเลี้ยงน้ำชา รุ่งเรืองรัตน์
2507, 120 หน้า.

_____ ตำราอาหารของแกลบ รุ่งเรืองรัตน์ 2506, 129 หน้า.

_____ ตำราอาหารคาวหวาน รุ่งเรืองรัตน์ 2506, 234 หน้า.

_____ ตำราอาหารง่ายๆ รุ่งเรืองรัตน์ 2506, 253 หน้า.

สุวรรณา ศรีเพ็ญ ตำรากับข้าวไทย-ฝรั่ง 400 ชนิด เกมบสันพันธ์การพิมพ์ 2506,
500 หน้า.

_____ ตำราแกะสลักผลไม้สด โรงพิมพ์แมมบานการเรือน 2508, 2 เล่ม.

_____ ตำราการจัดดอกไม้สด ไทย-ญี่ปุ่น โพธิ์สาบต้นการพิมพ์ 2512,
192 หน้า.

_____ อาหารไทย-จีน-ฝรั่ง 600 ชนิด โอเคียนสโตร 2507, 320 หน้า.

อัจฉรา ณ เวียงสรวง วิชาศิลปะกึ่งมาเย็บ-ปัก-ถักถอย อุดมศึกษา 2507, 263 หน้า.

อิกวร ศรีสัตยานุการ ลายปักถัก อุดมศึกษา 2507, 42 หน้า.

เฮว้เซอร์, เกหลอด ชีวิตวัฒนา แปลโดยจุฑามาต(นามแฝง) แพรวพิทยา 2503,
509 หน้า.

Dessert Cook Book, The Better Home & Garden, 1965, 160 pp.